00 га кукуруза, 19300 га хартаабха эрхим болзорто тариха—

ДӨӨГЭЙ МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ МҮНӨӨДЭРЭЙ ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГО

ОРНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

УРЯАД ҮНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(179) | 1963 оной май 21, вторник | Сэн 2 мүнгэн

...рузаяа түргэнөөр, ...айнаар тария

...илдэ гектар бүриһөө адагынь 250—300 цент... ...кукурузын ногоо буурсагтайгаар ургуулжа абахын түлөө ...бди.

...уялга республи...ад, агрономууд, ...оной эхеэр боло... ...баталан абаа һэн. ...уялтаяа бодото ...үлхэ саг—куку... ...тулажа ерэбэ. ...рнүүдтэ газарай ...рда, баруун аймa... ...ридэ жэгдэрэн ...республикын суута ...Тонсорунов поли... ...р шанаржуулһан ...6 гектар куку...

...ургаса абахын ту... ...үтэгжүүлэгдэһэн, ...дэһэн, уһалагда... ...шухала. Энээ... ...н хүтэлбэрилэг... ...тарилгадаа эрхи... ...Жэшээнь, Тар... ...нэрэмжэтэ колхоз ...р Кожевников) ...дээрэ 6 мянган ...га гэһэн түсэбөө ...техникэ хүсэд бэ... ...ликын эрхим ку... ...залууршад баян ...дэжэ байна.

...н колхоз, совхо... ...н юумые бүхы ...кукуруза тарил... ...эхилхээр бэлэн ...Поли дээрэ наг ...хахадлаашьегүй. ...Хориин управ... ...ажахынууд энэ ...р илангаяа гэзг... ...колхоз, совхозуу... ...д кукуруза тари... ...ын тэдысэ хан... ...ураа... кукуруза ...гөөр хөөрэлдөөд, ...«хатанай» баян ...юушье хэдэггүй ...дтэ зарим хүтэл... ...лэгдэгүй газар... ...а тарилгын бол... ...имталангүй үрэ... ...э, июниин һүүл ...хүлдөө, ургана... ...бяраад, тэрэнээ ...йнко таридаг бу... ...оо. Итгэжэ мэхэ ...н, гүрэнэй мүн... ...а гээшэ гэмтэ

...хабарай хагсуу... ...талдахадаа, «ку... ...оролдохобди» ...гаа үгэдэг, ту... ...дулаан боложо, ...ридэ гарахада, ...даг хүтэлбэри... ...Жэшээнь, Загарайн ...түрүүлэгшэнь ну... ...эй эхиндэ 300 ...руза тариха гэ... ...мүнөө болоходо ...миил зуугаад гек... ...һанаатай. Хүдөө... ...парткомууд, кол... ...партийна органи... ...һэдэлгэнүүдтэ ...үтэхэ уялтатай. ...түсэб дүүргэхэ ...эй нангин хэрэг ...сэбөө ёһын тэды... ...н шанартайгаар ...Тиимэһээ нэн ...тгүй, хүн зониие ...кукурузын поли ...гэргахые оролдо... ...дэ хонидой, үхэ... ...ол шэбхэ малтаг... ...шэбхэ оньһон ар...

гаар жэжэлжэ, кукурузын полиие үтэгжүүлбэл зохисотой. Тэрэшэлэн энэ жэлдэ нютаг бүхэндэ тооной шэнэ газар хахалагдана. Тэрэнэй зарим хубида—тааруу хүрьһэтэй, уһа мүрэнэй захаархи, наруули газарта энэ үнэтэ ургамалые тариха шухала.

Баян ургаса абаха хэрэгтэ тарилгын болзор шиидхэхы удха шанартай. Хэрбээ дан эртэ тарибал, хабартаа хюруу да сохюулха, дан оройтобол, намартаа аюултай. Тиимэһээ нютагай эрхэ байдалые харалсажа, түрүүшүүлэй дүй дуршэлые, туршалгын участогуудай хүдэлмэриин дүнгүүдые баримталжа, кукурузашад болон агрономууд тарилтын эгээн зохид болзор тодорхойлхо болоно. Түрүү кукурузашадай дуршэл дээрэһээ харахада, урда, баруун аймагуудта кукурузын тарилтые июниин 5-6 хүрэтэр дүүргэхэдэ һайн. Энээнһээ оройтобол, ургасань доошолхо байна. Тиимэһээ ажахы бүхэн, кукурузашадай звено бүхэн тарилгада хэрэгтэй бүхы зүйлнүүдые наринаар бодомжолжо, тэрэнээ нэгэшье һаадгүйгөөр хэхээр бэлдэхэ ушартай.

Тарилтые хурдадхаха үшөө нэгэ шэнэ арга хэрэглэгдэдэг боложо байна. Челябинскэ областиин механизаторнууд кукурузын гурбан сеялкые холбожо, урдаһаа нэгэн доро хаяхаар оньһыень тааруулна. Тиигээд тэдэнэр хэмжүүрэй проволоко хэрэглэхээ болинхой. Эдэнэрэй дүй дуршэлые Хориин үйлэдбэриин управлениин механизаторнууд, кукурузашад халан абажа, тиимэ холбогдомол агрегадуудые түхеэржэ байнхай. Иимэ холбогдомол агрегат бүхэнөөр үдэртэ 70—80 гектар тарижа болохо юм. Республикын «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй, нютагуудтахи үйлэдбэриин управленинүүдэй, колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд энэ аргые һайса шудалжа, мүнөө жэлэй тарилгада хэрэглэхэ гэжэ оролдохо зэргэтэй.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд кукуруза тарилтые һаадгүйгөөр ябуулхын тула мүн газарыень түргөөр, һайн шанартайгаар хахалуулха хэмжээ абаха уялгатай. Газар хахалха, тарилта хэхэ хүдэлмэринүүдэй хоорондо ехэ забһар гараха ёһотгүй гэжэ түрүү кукурузашад дурадхана.

Кукуруза тарилгые агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гээшэ ажахын шухала кампани мүн. Тиимэһээ энэ хүдэлмэридэ гол анхарал хандуулатдаха зэргэтэй. Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ үедэ кукурузашадта хэрэгтэй бүхы туһаламжа үзүүлхэ, хүдэлмэриин хэр шанартайгаар хэгдэжэ байһые хинан шалгаха, сэхэ харюусаха ушартай. Тарилга бүхыдөө квадратно-тнездовой аргаар хэгдэхэ ёһотой.

Тиихэдээ үрэһэ хүрэнгэ, минеральна үтэгжүүлгэ тухай мартажа болохогүй. Үрэһээ тарилгын урда тээ нара, һалхинда байлгаха, полимикро-үтэгжүүлгээр шанаржуулха эрилтэ табигдана. Тарилта хэһэнэйнгээ һүүлээр, ургамалай гарахын урда тээ, гаража байхадань, хүнгэн борнойгоор борнойлходо буртаг үбһэн усадхагдадаг гэжэ түрүүшүүл заана.

Нүхэд кукурузашад! Тарилгаяа эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гээшэ таанадай арюун уялга мүн.

ХАЛААН СООГОО 5 ГЕКТАР ТАРИНА

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Эрхирэгэй совхозой хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга бэшэгтэй танилсаад һайшаан дэмжэбэ.

Энэ совхоз мүнөө жэлдэ 200 гектар хартаабха тариха социалис уялга абанхай. Тарилгынгаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 100 центнер хартаабха хуряажа абаха зорилготой.

Абаһан энэ уялгаяа ажал хэрэг дээрээ бэелүүлхэ гэжэ тэдэнэр оролдоно. Совхозой нэгэдэхи отделениин хартаабхашад Хужарай-Хүнды гэжэ нютагта 60 гектар шэнэ газар хахалаад, тэндээ апрелиин 17-һоо хартаабха тарижа захалба. Эндэ хүдэлдэг комсомолшууд—тракторист Цырен-Даша Хорлоев, машинист Владимир Степанов — халаан бүридөө 4 гектар тарихын орондо 5 гектар хартаабха һуулгана.

— Би хэдэн жэлдэ огород дээрэ хүдэлхэдөө, хартаабха хайшан гэжэ һайнаар ургуулхаб гэжэ мэдэдэг болонхойб. Энэ жэлдэ манай звено 60 гектар шэнэ газарта хартаабха һуулгаха юм. Тэрэнээ тарижа дүүргэһээр лэ, ургасын хойноһоо оролдосотойгоор харууһалхабди. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ совхозойхид хабартаа хартаабха тарижархёод, намар болотор тэрэнээ эрьедэггүй байгаа. Мүнөө хартаабха ехээр ургуулжа, гүрэндөө элбэгээр худалдаха тушаа парти, правительствынгаа уряалжа байхада, бидэнэр хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар хүдэлхэ гэжэ хэлсээбди,—гэжэ звеное даагша Цыретор Эрдынеевич Мункуев омог баяртайгаар мэдүүлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **Ц. Д. Хорлоев, В. Степанов** гэгшэд агрегадайнгаа дэргэдэ байна.

С. Балдуевай фототекст.

Түрүүшын гектарнууд

Манай Хүдэриин совхоз мүнөө жэл 120 гектарта хартаабха ургуулха түсэбтэй. Базаржап Бадмаевай хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи отделениин хоёрдохи бригада совхоз соогоо нэн түрүүлэн Баян-Булаг гэжэ участогта хартаабхаяа тарижа захалба. Түрүүшын үдэрнүүдтэ 20 шахуу гектар хартаабха һуулгагдаа.

Г. Дашиев,

Хяагта

Горох тарижа дүүргэә

Кабанскын совхозой Шигаево тосхоной таряан ажалай бригадын механизаторнууд энэ жэлдэ горох тариха газараа хоёр дахин үргэдхэжэ, хамта дээрээ энэ ургамалые 250 гектарта тариба. Тэдэнэр горохоо 6 үдэр соо тарижа сүм дүүргээ. Тарилга дээрэ Илья Гусевай агрегат 22 гектарай орондо халаан бүхэндэ 25—27 га горох һайн шанартайгаар тарижа, бусадтаа үльгэр жэшээ харуулба.

Р. Амагаева.

Хартаабха тарилгада халуун анхарал

Ехэ-Куналейн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд эртынгээ тарилгые эршэмтэйгээр ябуулжа, тэжээлэй бобы, горох, наран сэсэг тарижа дүүргээд байна. Кукуруза ээлжэгээ хүлеэнэ.

Колхозой правлени, партийна организаци механизаторнуудай социалис мүрысөөнэй табан үдэрэй дүн гаргана. Майн 15-най байдалаар, колхозой правлени болон парторганизациин дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар гурбадахи отделениин тракторна бригадада барюулагдаба. Энэ бригадые С. Е. Чистяков хүтэлбэрилдэг.

Колхозой 4-дэхи отделениин механизаторнуудшье оролдосотой һайнаар, түхэреэн сүүдхэ соо таһалгаряагүй ажаллана. Эндэхи тракторист Иван Михайлович Гребенщиков үнгэрһэн табан үдэрэй туршада 46 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ, мүнгэн шанда хүртөө.

Механизаторнуудай хүдэлмэриин һүүлээр амарха зохид хээрын байра түхеэрэгдэнхэй, тэндэ хододоо халуун эдеэн бэлдээтэй байдаг. Мүн бригада бүхэндэ тракторна вагончигууд бии.

Үдэрэй эдеэнэй үедэ гү, али үдэшын эдеэнэй үеэр концерт харуулхаяа хүдөөгэй Соёлой байшангай агитбригада нүхэр Лобозеров, Мальцева гэгшэдэй хүтэлбэреэр полевой стан ошодог заншалтай. Агитбригадын гэшүүд механизаторнуудта шэнэ газетэ, журнал асардаг. Тэдэнэр «Дайшалхы хуудаһануудые» гаргадаг, багахан концерт табидаг юм.

Майн 16-най үглөөнһөө хойшо тосхоной гудамжаар хүн зон олоороо хойшо урагшаа ябана. Эндэхи 11 жэлэй һургуулиин һурагшад хүнэг, хүрзэ баринхай гүйлдэнэ. Юуб гэхэдэ, колхозой даалгажа үгэһэн газар дээрэ хартаабха һуулгахаяа һурагшад яаража ябана бшуу.

Эдэнэрэй хүдэлмэри колхоздо ехэхэн туһа хүргэхэ байна. Улаан-Үдын үйлэдбэриин парткомой пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр энэ колхоз уридшалан хараалһан түсэбһөө гадуур 45 гектар хартаабха нэмэжэ тариха болонхой. Энэнь хартаабха ехээр ургуулха тухай парти, правительствын Хандалга бэшэгтэ харюу болохо байна.

Тиимэһээ эдеэ хоолой энэ шухала ургамалые саг соонь тариха хэрэгтэ олон хүнэй туһаламжа хэрэгтэй болоно. Ехэ-Куналейн сельскэ Совет хартаабхын тарилгада олон зоной хабаадалгатай воскресенигүүдые эмхидхэхэ гээд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй, хүдөөгэй алба хаагшадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа эхилээ. Тэдэнэрэй энэ шухала хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадахань дамжаггүй.

А. Игумнова.

Ноёхондо өшмээн, обёос тарижа эхилбэ

Хяагтын үйлэдбэриин управлениин XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряашад болон механизаторнууд эртын орооһото ургамалнуудые тарижа дүүргээ. 16 үдэрэй туршада эндэ 5 мянган гектарта шэниисэ, 200 гектарта горох таригдаа.

Тарилга дээрэ Доржо, Зоя Цыреновтэнэй агрегадууд халаанайнгаа даабарие ходо 110 гаран процент хүрэтэр һайн шанартайгаар дүүргэжэ байгаа.

Эртын орооһото ургамалнуудые тарижа дүүргэмсээрээ, тус колхозой механизаторнууд ешмээн, обёос тарижа эхилбэ.

Хабарай тарилгые эршэмтэйгээр үнгэргэжэ байхынгаа хажуугаар, эндэхи механизаторнууд шэнэ газар һайнаар хахална. Мүнөө гансахан Владимир Васильевай хүтэлбэрилдэг хоёрдохи таряан ажалай бригадада 1400 гектар шэнэ газар хахалагданхай. Эндэ тракторист Хубисхал Васильев бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Тэрэ үдэр бүри 8 гектарай орондо 11 гектар газар хахалжа, бусадтаа жэшээ харуулна.

С. Биликтуев,
колхозой гэшүүн.

Тэсэшэгүйгөөр удаарна

Тракторно-таряан ажалай нэгэдэхи бригада Саяанайнгаа совхоз сооо эгээл томо ажахы юм. Тус бригада 1140 гектарта орооһото, бобово ургамалнуудые, тэрэ тоодо 765 гектар шэниисэ, тариха түсэбтэй. Харин эндэхид алибаа шалтаг урдаа баряад, хабарайнгаа тарилга хурдабшалхаяа оролдоногүй. Майн 15-най мэдээгээр, эндэ миил 60 гектар горох, 100 гектар орооһон силостэ гэжэ таригдаһан байгаа.

Тиихэдэ нэгэдэхи отделениин 2-дохи бригадада тарилгын хүдэлмэри мүн лэ эмхи гуримгүйгөөр ябуулагдажа байна. Эдэнэр 14 тракторта юм. Майн түрүүшын 10 үдэр соо яһала дулаан байгаашье һаань, тракторнуудынь хүсэд хүсэн сооргоо ашаглагдаагүй. «ДТ-54» түхэлэй гурбан трактор нэгэ халаанда ходо хүдэлбэ. Эндэхи механизаторнуудай ажал хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Полевой станһаа арбаад модоной оршондохи Вышкэ гэжэ поли дээрэ хүдэлдэг хүнүүдтэ эдеэн абаашагданагүй. Тэрээнһээ боложо, механизаторнууд тракторта һуугаад лэ эдеэлхээ гэртээ ошохо баатай болодог.

Тужа гэжэ газарта 310 гектар паарта майн 15-һаа эхилжэ культиваци хэжэ захалаа юм. Тиихэ мүртөө тэрээн худар «МТЗ» түхэлэй нэгэ трактор эльгээһэниинь, үдэртөө 27 гектар элдүүрилхын орондо миил 16—17 гектар элдүүрилнэ. Иимэ бүтээсэ багатайгаар хүсэтэ техникээ ашаглахадань, хэншье тэрэниие обёорногүй. Үшөө нэгэ жэшээ дурдая. «С-80» түхэлэй трактор жолоододог механизатор Антон Шаргагшанов халаан соогоо адагынь 12 гектар газар хахалхын орондо 8 гектар хахална.

Хабарай тарилгын иимэ нобшо ножороор, эмхи гуримгүйгөөр ябуулагдажа байһан ушар тушаа совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд анхаралаа тон һулаар хандуулна гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ шухала. Үйлэдбэриин управлени энээн тушаа шиидхэхы хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Б. Ширеторов,
«Саяны» газетын редакторай орлогшо.

...ОНЕРЭЙ ҺАЙНДЭР

...тайхамшагта хэ... ...пионерэй эр... ...өө мүрысөөн ...организацинн ...тээхэнэ үхи... ...партидаа мэ...

...онернүүд зан... ...айндэрөө Улаан ...мдэглэдэг юм. ...кой комсомо... ...секретарьнууд, ...изацинн цент... ...гэшүүд, пионе... ...хабаадагшад, ...коммунис ажа... ...комсомолой ба... ...рилэгшэд мав... ...йнад.

...агшад — Мо... ...ай 34 отряд, ...областьһоо ерэ... ...шад эндэ суг... ...Владимир Иль... ...ргүй дуратай ...сахалан, амар ...һанай һүлдэ ...ые пионер... ...хажууда абаа...

...изацинн го... ...түрүүлэгшэ

О. Мащенко пионерэй организациин городской Соведэй бюрогой тогтоол соносхобо: пионерэй хүдэлөөндэ хабаадагшадай дамжуулгын Улаан туг А. С. Макаренкын нэрэмжэтэ № 15 интернат һургуулида барюулха. Түрүүшын комсомолшуудай нэгэн, хүндэтэ пионер, генерал-майор Б. А. Фролов үхибүүдтэ энэ туг барюулба.

Мүрысөөндэ илагша отрядуудые бүхы талмай альга ташан амаршалба. 752-дохи һургуулиин 7-дохи «А» классай пионернүүд, 775-дахи һургуулиин табадахи классайхид, 518-дахи һургуулиин 4-дэхи «А» классай үхибүүд иимэ ехэ хүндэдэ хүртэбэ. Илалта туйлагшадта шан—Артек ошохо путёвко үгтэдэг ёһотой. Комсомолой горкомой секретарьнууд, коммунис ажалай ударнигууд эдэ шантуудые барюулба.

Пионерэй 34 эрхим отрядуудта Москвагай пионерэй организациин городской Соведэй диплом барюулагдаба. Уран зохёолшод Лев Кассиль, Агния Барто, түрүүшын пионернүүд эдэ диплом уудые барюулаа.

ҺААЛИИН ГҮҮРТЭ БҮХЭНИИЕ ОЛОНИИТЫН ХИНАЛТАДА АБАЯ

Һү ехээр һааха арга бии

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Һаалишадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха

Гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэй түсэбые заатагүй дүүргэхэ зорилгоор республикын Министрнүүдэй Совет тусхай тогтоол абажа, хэдэ хэдэн шухала хэмжээ ябуулгануудые хараалба.

Хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ министерство (нүхэр Тюменцев), үйлэдбэриин управленинүүдэй начальнигууд нигэжэ уялгалагдаба:

Эмхидхэлэй бүхы хүдэлмэреэ имагтал һаалиин фермэ дээрэ ябуулха; фермын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһалхаар управлениин мэргэжэлтэдые эльгээхэ, фермэдэхи байдалые һайжаруултарнь колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэдые тэндэ байлгаха. Фермэ, һаалиин гүүртэ бүхэндэ һү һааха, гүрэндэ худалдаха үдэр бүриин график хүргэжэ, тэрэнэй дүүргэлтые наринаар хинаха.

Фермэ бүхэндэ һүтэй үнеэдые илгажа, хүсэдөөр эдеэлүүлхэ, һайн бэлшээридэ адуулха.

Үнеэдые нишэ тиишэнь туужа байхагүйн тула, һаалиин мал адуулгые гуримшуулха: үдэрэй һаалгые бэлшээри дээрэ үнгэргэхэ, малые сүүдхэдэ 10—12 часһаа бага бэшэ гү, али түхэреэн сүүдхэ соо бэлшээхэ.

Ажахын доторой хэрэгсэлдэ һү үлүү ехээр гаргашалха ябадалые болюулха, һаагдаһан һүнэй 80—85 процентые гүрэндэ тушааха. Тиихэдээ һүнэй тоһолигые дээшэлүүлхэ гэжэ оролдохо. Тугалнуудта шэнгэн һү уулгаха, кисель бэлдэжэ эдюулхэ, мүн ацидофильна һү, гидропонно аргаар ургуулһан ногоо гэхэ мэтые үгэхэ.

Айлнуудһаа һү худалдажа абаха хэрэгые һайжаруулха, нютаг бүхэндэ колхознигуудһаа, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадһаа һү худалдан абаха пунктнуудые эмхидхэхэ, суглуулдаг тусхай хүнүүдые томилхо, тэдэниие транспортаар хангаха эрилтэ үйлэдбэриин управленинүүдтэ, райгүйсэдкомуудта, совхозуудай дирекцинүүдтэ, колхозуудай правленинүүдтэ, һү бэлэдхэхэ, буйлуулха Буряадай управленидэ (нүхэр Дамбуевта) табигдаба.

Айлнуудһаа худалдажа абтаһан һү байра дээрэнь машинадаха хэрэгтэй байбалнь, тэрэниие эмхидхэхэ гэжэ ажахынуудта дурадхагдаба.

Өөрынгөө тала хаража, хомхой сэдьхэлээр ниитын бэлшээри хэрэглэжэ, хамтын малай тэжээл үбэршэлдэг, гүрэндэ һү тушааха хэрэгтэ хабаададаггүй хүнүүдтэй эрид шангаар тэмсэхэ.

Һү һааха, гүрэндэ худалдаха уялгануудаа бэелүүлхын, республикынгаа 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө һаалишадай, мал адуулагшадай, һаалиин гүүртэнүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ эрилтэ үйлэдбэриин управленинүүдтэ табигдаба.

Хахад жэлэи түсэб дүүргэгдэхэ

Һү ехээр һааха, гүрэндэ худалдаха уялгануудаа дүүргэхэ зорилготой социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые уряалһан республикын түрүү һаалишадай Хандалга бэшэгые «Заветы Ильича» колхозой Ильинскэ фермын хүдэлмэрилэгшэд халуунаар угтажа абаа. Фермын түрүү һаалишан В. И. Вязьмина үнеэдээ һайнаар эдеэлүүлхын тула ехэ оролдолго гаргана.

Энээнһээ түрүүн фермын үнеэд тэжээлээр мууса хангагдадаг байгаа. Малда эдюулхынгээ урда тээ тэжээл буйлуулагдадаггүй һэн. Мүнөө эдэ дутагдалнууд усадхагдажа байна. Һолоомон хэршэгдэжэ, ууралаар зөөлэрүүлэгдэжэ, таряа талханай зүйлөөр амтаруулагдажа үгтэнэ.

Фермын түрүү һаалишад Вязьмина, Инкина, Белоусова гэгшэд үнгэрһэн дүрбэ һарын туршада тус тустаа 9000—9800 килограмм һү һаагаа. Теэд эдээнтэй адли эрхэ байдалда ажалладаг һаалишад Баташова, Тунгусова, Нороева гэгшэд энэ үедэ миил 5700—7800 килограмм һү һааһан байха юм.

Эдэ һаалишад яахадаа һү багаар һаагааб гэхэдэ, тэдэнэр үнеэдээ оролдосотойгоор эдеэлүүлнэгүй, һү ехээр һаахын тула бүхы сэдьхэлээрээ оролдоногүй.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд фермын малшадай эрилтэ хангаха тушаа анхарал багаар табина. Һаалишад, мал адуулагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һула, һуралсал эмхидхэгдэнэгүй, түрүү фермэнүүдтэ экскурсяар ошохо гэһэн һаалишадай эрмэлзэлгэ дэмжэгдэнэгүй. Мүн һаалишадай байра байдал бирагүй.

Хэды тиимэ байбашье һаань, Буряадай АССР-эй 40 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ зорюулжа, гүрэндөө мянган центнер һү худалдаха түсэбөө июниин 30-да сүм дүүргэхэ уялга абаад, фермын хүдэлмэришэд эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байнад.

Б. Сотнич.

Кабанск.

Үнеэн бүриһөө хахад пүүд һүн

Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин бүхы ажахынуудай малшад республикын түрүү һаалишадай уряа бэшэгтэй танилсажа, саашадаа һү һаали улам дээшэлүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байнхай. Энэ мүрысөөндэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуу һаалишан С. Тангаева эрхимлэжэ ябана. Жэлэй эхинһээ хойшо тэрэ даажа байһан үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 800 гаран литр һү һаажа, колхоз соогоо түрүү һуури эзэлээ. Мүнөө нүхэр Тангаева сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаана.

Мүн Саяанай совхозой һаалишад Б. Сагапова, С. Парьянова гэгшэд сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 7-8 литр һү һаажа, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

С. Ардуев,
хүдөө бэшэгшэ.

НҮХЭД ЛУГОВОДУУД, МАЛШАД! Сабшалан һайжаруулха уялгаяа бү мартагты:

Шугы бургааһанһаа сэбэрлэхэ; шэбхээр үтэгжүүлхэ; уһалха; малаа сабшалан дээрэһээ гаргаха

ХАНДАГАЙТЫН ТАЛААР УҺАН МЭЛМЭРНЭ...

Луговод Дондок Халзановай үглөөгүүр эртэ бодоходонь, тэнгэридэ нэгэшье үүлэн үгы, сэлмэг үдэр болохо шэнжэтэй байба. «Үнинэй иигэжэ дулаархаяа яанаб? Хүйтэн байхадань ногооной гараса муу. Үгы, хабарай тэнгэри аашатайл ха юм, үглөөгүүр сэлмэг байтараа үдэртөө хумхаатайгаар һалхилшаха. Хаана ошохо һэм даа, ургаса ногоон ургахаараал ургаха, харин бидэнэй оролдосо эндэ ехэ хэрэгтэй ааб даа» гэжэ зосоогоо бодон, Дондок яаралтайгаар морёо тэргэлбэ.

...Хандагайтын тала. Эндэ Хэжэнгын совхозой 1-дэхи фермын хонин ажалай бригадын (бригадир Владимир Будаев) сабшалан гээшэ. Хабарай наран аятайханаар шарана. Жэргэжэл шубуун жэгдэхэн аялгаар жэнгирнэ. Агаар тунгалаг, амилжал баймаар арюун.

Һэбхеэн уулаһаа эхитэй Хурьгад горхоной уһан мүльһэн мэтэ хүйтэн. Энэ горхон хэды нариханшье һаа, гүнзэгы, түргэн урасхалтай. Хурьгадһаа хэдэн тээшээ ханааб, һубагууд зурылдана. Хэдэн хаалта, дошонууд барайлдан харагдана.

Дондок эхин һубагаа шалгахаяа ошобо. Эгээн эндэ, эхиндэнь заһаагүй һаашии, уһан һайнаар урдажа үгэхэгүй. Уһалха дайда ехэ. Урдандаа энэ Хандагайтын дайдаһаа Комсомолой нэрэмжэтэ колхоз бүхы малайнгаа эдихэ үбһэ абадаг һэн. Харин мүнөө нэгэл хонин ажалай бригадын хонидто эндэһээ ургаса хүрэгдана. Баян, дэлгэршье болоо гээшэ хабди.

Дондок Халзанов Сультим Ешиев хоёр үшөө үбэл байхаһаа хойшо Хандагайтын тала уһалхаяа түхеэржэ эхилээ һэн. Хурьгад голой хаалтын модо һэльбэжэ, мүльһэн хүнхи түхеэрээ. Хуушан һубаг хаанабуудаа оло дахин шалгаа. Дүтын гүүртэ, отарануудһаа наг шэбхэ гаргажа, сабшалан дээгүүр тараагаа. Эдэ түхеэрэлгын ажалай һүүлээр хабарай һайрам хүлеэхэ саг ерээ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Хандагайта болон Хэжэнгын голой сабшаланһаа Владимир Будаевай бригада 6154 центнер үбһэ хуряажа абаа. Гектарай 15—20 центнер ургаса абтаа. Луговодынь хэн бэ гэхэдэ, түрүү ажалаараа үнинэй суурхаһан Дондок Халзанов.

— Газар уһалха гээшые бараггай юм гэжэ һанадаг байгааб. Эды тэды ханааб татаад, эндэ тэндэ хаагаад, урдажал байһан уһан урдана бэзэ гэжэ орхихоор бэшэ. Добо үндэр газарые уһалха хүшэр, тиигээд Дондогоо дахаад ябахадаа олон лэ юумэдэ һурабаб, дүршэбэб,— гэжэ Сультим Ешиев хөөрэнэ.

— Мүнөө Хандагайтынгаа ехэнхи талые уһалаабди, Хэжэнгэ голһоо ханаабаар сабшаланаа уһалжа эхилбэбди. Дунда зэргээр хэлэхэдэ, 600 гаран гектарай газарта уһан ябаа,— гэжэ Дондок Сультим хоёр хөөрэбэ.

— Үнгэрэгшэ үбэл хонин ажалаймнай бригада үбһэ ядамаргүйгөөр үбэлые үнгэргэбэ. Бүдүүн хоол үбһэн гээшэмнай юунһээшье үнэтэй, сэнтэй ха юм. Хабартаа залхуурангүй газараа уһалжа шадабал, сабшаламнай ган гасуурһаашье айхагүй,— гэнэ Дондогынь.

— Энэ үбэл Хэжэнгын голоор олон булагууд тэһэрээ. Тошон мүльһэн ехэ байгаа. Газар гэдэмсээрээ энэ ехэ уһа хүхэлтөөр хүхэһэндэл шэнгээбэ. Ядахын сагта 30—35 центнер үбһэ гектарһаа абаха байхабди, Хандагайтын талаар Хурьгадай уһан бидэнэй һанаһан соо яһалал мэлмэлзэбэ гээшэ,— гэжэ Сультимынь нэмэбэ.

— Зарим луговодууд тала дайдые хэрэгтэ хэрэггүй ханаабуудаар һэрхижэрхидэг. Харин энэнь һүүлдэ үбһэ сабшахада ехэл һаалта хэдэг байха юм. Хаана яана ханааб татахаяа урид хаража үзэхэ хэрэгтэй. Һуни соо уһан ханаабуудаар таража, үглөөгүүр ерэхэдэшни ондоо хэрэггүй ханааб соогуур дахин уһалһан газар руушни урдашаһан байдаг. Тиимэһээ ханаабуудаа һайн мэдэхэ болонхойбди,— гэжэ Дондок Халзанов хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Наран баруун тээ ошонхой. Үдэр аятайханаар игаана. Хандагайтын уужам талаар Хурьгад голой уһан мэлмэрнэ. Эндэ үндэр ургаса мэнэл халюурхал даа. Ажалайнгаа арюун аша үрөөр, амжалтаар баясажа, Дондок Халзанов ташаа тулан зогсохол.

Г. Дашабылов.

Үбэһэ ехээр абахын түлөө тэмсэнэ

Жэл бүри олошоржо байгаа ниитынгээ адууһа малые үбэлэй сагта бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангахын тула манай совхозой луговодууд сабшалангаа һайнаар үтэгжүүлжэ, уһалжа, үбһэ ногооной баян ургаса абахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байнхай. Мүнөө манай совхоздо 600 гаран гектар сабшалан уһалагдаад, тэрээн дээрэ 4500 тонно наг шэбхэ зөөгдөөд байна. Энэ хүдэлмэри илангаяа гурбадахи отделенидэ урагшатайгаар ябуулагдана.

Эндэхи луговодууд Базар Будаев, Гатап Хурьганов гэгшэд тус тустаа 150 —200 гектар сабшалангаа уһалаад, наг шэбхэ ехээр зөөжэ байна.

Энэ жэлдэ манай совхозой луговодууд сабшалангай гектар бүриһөө 15 центнер үбһэ ногооной ургаса абахын түлөө тэмсэнэ.

Д. Шагжиев,

Баргажанай үйлэдбэрнии управлениин Дэрээнэй совхозой агроном.

Виницкэ область. Украинадаа түрүү зэргэдэ ябадаг Бершадска үйлэдбэрнии управлениин Социалис Ажалай Герой Василий Михайлович Кавун түрүүлэгшэтэй КПСС-эй XXII съездын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ гектар бүриһөө орооһото ургамалай 45 центнер ургаса абахын түлөө тэмсэнэ.

Хэдышье сүлөөгүй байгаа хадаа эндэхи колхозниигууд шефтээ абаһан колхозуудаа мартадаггүй юм. Зураг дээрэ: В. М. Кавун (баруун гарһаа) «Коммунар» колхозой поли дээрэ тус артелиин түрүүлэгшэ Г. П. Ивашевичтэй ябана.

ТАСС-ай фотохроникэ.

Коммунизмын һүр жабхалан тухай фильм

„Ородой шэди“ гэжэ уран һайханай документальна фильмые олониитын түлөөлэгшэд хараба

«Ородой шэди» гэжэ уран һайханай-документальна элитэ ехэ фильмые Германиин Демократическа Республикын оюун бэлигтэй киногой ажал ябуулагшад Аннели, Андре Торндайк гэгшэд байгуулаа. Тус фильм дэлхэйн киноискусствада горитойхон ушар боложо үгөө. Авторнуудайнь шадарһанэй ёһоор темыень Н. С. Хрущев һануулжа үгэһэн байна.

«Ородой шэди» гэжэ кинокартиные олониитын зүгһөө харалга Ленинскэ хадануудта уулзалгануудай болодог байшан соо майн 16 болон 17-до эмхидхэгдэһэн байна. Совет арадай агууехэ илалтануудые, коммунизмын һүр жабхалангые уран һайханай талаар эли тодоор, үнэн зүбөөр энэ фильм харуулжа үгэнэ.

Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, К. П. Мазуров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Ю. В. Андропов, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, Б. И. Пономарев, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Д. Ф. Устинов, СССР-эй Культурын министр Е. А. Фурцева, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр А. В. Романов, С. К. Романовский, В. Е. Семичастный, М. А. Харламов, ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь С. П. Павлов хоёр сериһээ бүридэһэн кинокартиные харалгада хабаадалсаа. Уран шадабарита интеллигенциин түлөөлэгшэд, советскэ кинематографиин, литература болон искусствын элитэ ехэ ажал ябуулагшад зал соо байлсаа.

«Ородой шэди» гэжэ фильмые харалгада хабаадагшад кинозохёолой авторнууд Аннели, Андре Торндайк гэгшэдые халуунаар амаршалаа.

Энэ элитэ ехэ фильмые сугларагшад ехэ анхаралтайгаар, һонирхолтойгоор хараһан байна.

Германиин Демократическа Республикын эрхэтэд, кинорежиссернууд Аннели Торндайк, Андре Торндайк гэгшэдые Ленинэй орденуудаар шагнаха тухай Указые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев «Ородой шэди» гэжэ кинокартинын харалтын дүүрэһэнэй һүүлээр уншаа.

Германиин Демократическа Республикын кинематографиин элитэ ехэ ажал ябуулагшадай Совет гүрэнэй дээдэ хайраар шагнагдаһые сугларагшад угаа ехээр һайшаан хабан угтаһан байна.

Сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро, Л. И. Брежнев Ленинэй орденуудые шагнагдагшадта барюулаа.

«Ородой шэди» гэжэ картина байгуулһантайнь, шагнагдаһантайнь дашарамдуулан, Аннели Торндайк, Андре Торндайк гэгшэдые Н. С. Хрущев хани халуунаар амаршалаа, зохёохы хүдэлмэридөө шэнэ амжалта түйлахыень гайхамшагта кинозохёолой авторнуудта тэрэ хүсэһэн байна.

Аннели Торндайк, Андре Торндайк гэгшэд Советскэ правительствада, Н. С. Хрущевто хандан үгэ хэлэхэдээ ажалыень үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

(ТАСС).

Улаан-Үдын Октябрьска районд квартал бүхэндэ байрын шэнэ гэр ашаг[...]ҺА. Зураг дээрэ: үшөө хэдэн шэнэ гэрнүүдэй барилга.

Л. ХАЙДУ[...]

Республикын 40 жэлэй ойе у[...]

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ҮГЭ ҺАЙД[...]

Республикынгаа тогтоһоор 40 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха гэһэн мүрысөөн ажалшадай дунда үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Улаан-Үдын «Теплоавтоматика» заводой хүдэлмэришэд республикынгаа ажалшадтай адли доторойнгоо арга боломжо элирүүлэн хэрэглэһэнэй ашаар, урдаа табигдаһан зорилгонуудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаха байһанаа мэдүүлбэ. Урдань үргэн хэрэглэлэй түмэр зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргадаг тус завод хоёр жэлэй саада тээ шэнэдхэн хубилгагдажа, тад ондоо продукци—автомат артаар хүдэлхэ оньһон приборнуудые бүтээжэ захалһан юм. Энэ шэнэ үйлэдбэреэ һайнаар шудалжа, богони болзор соо шэнэ продукци бүтээн гаргажа эхилһэн энэ заводойхидой түйлаһан амжалтань бага бэшэ. Тэдэнэрэй гараар хэгдэһэн зүйлнүүд нёдондо жэлэй эхиндэ Эхэ оронойма олон областьнуудта эльгээгдэжэ эхилһэн байна. Түйлаһан түрүүшын амжалтаараа һанаагаа амараатүй хүдэлмэришэд ондоо түхэлэй хэдэн шэнэ приборнуудые бүтээжэ захалһан.

Автомат аргаар хүдэлдэг оньһон түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргадаг приборно цех заводой гол үйлэдбэри болоно. Эгээл эндэ приборнуудай детальнууд бэлэдхэгдэнэ, хабсаргагдана, бэлэн болгогдоһон түхеэрэлгэнүүд техническэ хиналта хэдэг таһагайхидта дамжуулан үгтэжэ байдаг. Нүхэр А. И. Демьяненко гэгшын даадаг цехэй олонхи хүдэлмэришэд шэнэ үйлэдбэреэ һайнаар шудалжа, приборнуудые хараалатдаһан саг болзор соонь бүтээн гаргадаг болонхой. Республикынгаа 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ мүрысэжэ байһан эндэхи хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялганиуудые абабад. Тэдэнэр продукци бүтээн гаргаха хахад жэлэйнгээ даабарииие июниин 25 болотор дүүргэхэ, социалис лагериин оронуудта эльгээгдэхэ зарим түхэлэй приборнуудые болзорһоонь урид бэлэн болгохо гэжэ шиидэбэ. Абаһан уялгаяа дүүргэхээр, хэлэһэн үгэдөө хүрэхөөр ажаллажа байһан хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мастер Михаил Петрович Мацук гэгшын даадаг халаан цех соогоо түрүүлжэ, эршэтэ ажалай жэшээ харуулжа ябана. Энэ халаанай бүхы хүдэлмэришэд даабаряа һайн шанартайгаар холо үлүүлэн дүүргэнэ.

— Коммунист Петр Базьяевич Мадыевай бригада бүтээсэ ехэтэй ажалаараа суурхаһаар үнинэй,—гэжэ цехэй начальник А. И. Демьяненко хөөрэнэ. Тэдэнэр апрель һарынгаа даабарииие табан хоногоор урид дүүргээд, хахад жэлэйнгээ түсэбые июниин 20-ной үдэр болотор дүүргэхэ уялга һаяхан абаһан байха.

Цехэй начальнигай магтаһан бригада 7 хүнһөө бүридэнхэй, бултадаа шахуу залуушуул. Һүүлэй үедэ цех дотор тодхогдоһон шэнэ станогуудта бэлдэгдэһэн элдэб детальнуудые тааруулан хабсаргажа, приборнуудые хэдэг энэ бригада коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ солодо хүртэлсэхын түлөө мүрысэжэ, коммунизм байгуулагшын ёһо гуримые ажалдаа, ажабайдалдаа сахихые оролдоно. Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахынгаа хажуугаар тэдэнэр булта эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ, бэе бэедээ нүхэр ёһоной туһаламжа хүргэн ажаллана, бэеэ һайнаар абажа ябадаг болонхой. Бригадын гэшүүн Юрий Ухов энэ жэлдэ хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуули дүүргэхэ юм. Алексей Мурзин лесотехническэ техникумдэ орохоор бэлэдхэжэ байнхай. Бригадир Мадыев технологическа институтда заочноор һуралсана. Бригадын бусад хүдэлмэришэд техническэ кружогуудта һуралсажа, металлай технологи шудална, чертеж зохёожо һурана.

Цехэй бусад бригада, халаанай хүдэлмэришэд юрэнхы бэлэдхэлээ, тусхай мэргэжэлээ дээшэлүүлхые мүн лэ оролдодог юм[...] ришэд үдэшын [...] дунда һургуулина[...] ленидэ, мүн за[...] Коммунизм бай[...] мые хэрэг дээр[...] һан 24 түрүүш[...] лай ударнигай н[...] хэй. Абаһан уя[...] дүүргэжэ, комму[...] нэрэ солодо хүр[...] ямар амжалта т[...] руулһан түсхай [...] да, халаан бүхэ[...] саг соогоо шал[...] мүрысөөнэй ду[...] даг юм.

Прибор бүтээ[...] шанартай прод[...] гаргахые оролд[...] ришэдэй баталаа[...] социалис уялга[...] хай онсо тэмдэг[...] дэлмэришэд абаһ[...] ганса эрхим ша[...] тээн гаргадаг бо[...] ажалай ударн[...] Виктор Севостья[...] шева, Евдокия [...] лий Макаренко, [...] приборнуудые [...] Брянская болон [...] шүүлэй бүтээһа[...] скэ шалгалтатүй[...] гаар тушаан аб[...]

Үйлэдбэриингөө[...] ломжо элирүүлэн [...] бүтээсые дээша[...] публикын һайн[...] уралан нарижу[...] зохёоншодой эс[...] майн 15-һаа [...] хүрэтэр үнгэрг[...] уралан нарижу[...] үүсхэл улам дээ[...] хэгдээгүй асууд[...] арга боломжо ол[...] лагдана. Республ[...] лэй эстафетые [...] бари прибор б[...] Цехэй эдэбхитэ[...] һатайгаар үнгэр[...] сые дээшэлүүлхэ[...] рижуулгын хэда[...] ридэ нэбтэрүүлэ[...] лай түрүүшүүл [...] Фролов, Виктор [...] Мурзин, Василий[...] лан нарижуулгы[...] гэдэ эдэбхитэй[...] Тэдэнэр энэ эс[...] ехэтэй ажал бү[...] эхилээ.

Прибор бүтээ[...] хэгдэһэн сагһаа [...] гаһан продукци [...] республикын һай[...] хэгдэхэнь. Түс [...] дэй абаһан уял[...] хэлэһэн үгэдөө [...]

Һайн дураараа

Терентий Алексеевич Сиротин гэгшые Шулуутайн леспромхозой Бэшүүрэй модо бэлэдхэлэй участогай хүдэлмэришэд бултадаа шахуу мэдэхэ. 1961 оной июнь һараһаа эхилээд энэ хүн һайн дуранай пожарна дружинын начальнигаар хүдэлнэ. Галай аюулһаа хамгаалха ажалые һайнаар эмхидхэһэнэйнь ашаар Терентий Сиротиной хаража байһан модо бэлэдхэлэй участок дээрэ нэгэшье түймэр болоогүй.

Нүхэр Сиротин гал аюулһаа һэргылхэ журам наринаар сахиха талаар участок дээрэ ажаллажа байһан модошодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг, ой тайгые модоной үлэгдэлнүүдһээ сэбэрлэхэ ажалые саг үргэлжэ хинан шалгадаг.

Модо бэлэдхэлэй эндэхи участок дээрэ пожарна машина үгы юм. Хэрбээ гал аюулай тохёолдоо һаа, тэрэниие дары түргэн унтараажа үрдихын тула хоёр тусхай машина бэлэн байлгагдана.

Нүхэр Сиротин энэ харюусалгата тушаалһаа гадна ниитын журам сахиха һайн дуранай дружинын командир юм.

А. Медведовская.

КАДРНУУДЫЕ СУРТАЛ ХҮМҮҮЖЭЛЭЙ ТАЛААР БОЛБОСОРУУЛХА

Манай парти үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта хүдэлхэ үзэл сурталай талаар хатуужаһан, бэсжэһэн олон тоото кадрнуудые хүмүүжүүлэн бэлэдхээ. Тэдэнэр бүгэдөөрэн революционно эдэбхи үүсхэлтэйгээр коммунис байгуулалтын программа бэелүүлэлсэжэ байна.

Кадрнуудай хүмүүжэлдэ, үзэл сурталай талаар үргалгада КПСС-эй XX ба XXII съезднүүд, партийна, гүрэнэй хүтэлбэриин ленинскэ ёһо гуримуудые һэргээн байгуулга, хүгжөөн дэлгэрүүлгэ, ажахыгаа тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ талаар һүүлэй үедэ партиин зүгһөө бэелүүлһэн хэмжээнүүд шиидхэхы нүлөө үзүүлээ.

Шэнэ общество байгуулха хүдэлмэриин хэмжээн үдэр бүри ехэ боложо, улам орёо зорилгонууд табигдана, мүн олониитын зохёон байгуулхы эдэбхи үүсхэл бадарна. Эдэ бүгэдэ ушар хэрэгүүд партийна организацинуудта, ехэшье, багашье ажалай бүхы хүтэлбэрилэгшэдтэ—партийна, гүрэнэй хүдэлмэрилэгшэдһөө эхилээд, үйлэдбэридэ хүдэлдэг мастер болон бригадир хүрэтэр—улам ехэ эрилтэ табина. Манай үе сагта алишье хүтэлбэрилэгшэдһөө үзэл сурталай талаар хүмүүжэн хатуужаха, үйлэдбэриин техникэ болон экономикые мэдэхэ, коммунис байгуулалтын хуули ёһонуудые, саашанхи уг зорилгонуудые гүнзэгыгөөр ойлгохо, КПСС-эй XXII съездын табиһан зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ хүнүүдые элсүүлэн ударидажа шадаха эрилтэ табигдана.

Парти, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет кадрнуудайнгаа дунда ябуулдаг хүдэлмэреэ һайжаруулха тухай саг үргэлжэ оролдожо байдаг юм. КПСС-эй Центральна Комитет һаяхан Ташкент, Горький городуудай партийна организацинуудтахи хүтэлбэрилхы кадрнуудай дунда үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ямараар ябуулдаг байһыень хаража үзөө. Энэ асуудалаар ЦК тогтоол гаргажа, соёл сурталай хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолоод, партийна комитедүүдэй, эхин организацинуудай ажал ябуулгые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн дүнлөөд, кадрнуудые сурталай талаарнь хүмүүжүүлхэ тон шухала зорилгонуудые тодорхойлоо.

Ажахын, эрдэм наукын, соёл культурын бүхы һалбаринуудай кадрнуудай дунда ябуулха хүдэлмэриин гол зорилго гэбэл, хүтэлбэрилэгшэдые үйлэдбэриин эмхидхэлшэд, олониитые хүмүүжүүлэгшэд байхаар, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхээр бэеэ үгэнхэй байхаар, буржуазиин сурталай нүлөөлхэ һэдэлгэнүүдтэй эбсэшэгүй тэмсэдэг байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэг болоно гэжэ парти тоолоно.

«Кадрнуудые бэлдэхэ, политическэ хатуужал олгохо эрхим һургуули гэхэдэ, ажабайдалай һургуули, болото ажал ябуулгын һургуули мүн болоно,— гэжэ КПСС-эй XXII съезд дээрэ Н. С. Хрущев хэлээ һэн. — **Партиин хараа шугамые бэелүүлхын түлөө, коммунис байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэхын түлөө тэмсэлдэ ленинскэ ёһоной партийна, гүрэнэй хүтэлбэрилэгшын шэнжэ шанар хүмүүжүүлэгдэнэ».**

Хүтэлбэрилэгшэ бүхэниие партийна, гүрэнэй журам нарин нягтаар сахихаар хүмүүжүүлхэ, дааһан ажал дээрээ парти, правительствын захяа заабаринуудай дүүргэлтын түлөө харюусалгыень дээшэлүүлхэ гээшэ тон шухала байна. Дутуу дундануудаа нюуха гэдэг хүдэлмэрилэгшэдтэй, болото эмхидхэлэй хүдэлмэридэ ёһо тэдыгээр хандадаг хүнүүдтэй эбсэшэгүй байха оршон байдал партийна организаци бүхэндэ хангаха шухала.

Кадрнуудай үзэл сурталай талаар хатуужаха нэгэн шухала эшэ үндэһэн юуб гэхэдэ, марксистско-ленинскэ һуралсал болоно. Үзэл сурталай талаар хатуужал хадаа сээжэлдэһэн теоретическэ дүримүүд бэшэ, харин марксистско-ленинскэ теориин революционно уг удхые гүнзэгыгөөр хадуун абаха, болото зорилгонуудые шиидхэхэдээ марксизм-ленинизмые хэрэглэжэ шадаха ябадал болоно. Партийна организацинууд политическэ гэгээрэлэй үлэмжэ нүлөө ехэтэй формонуудые, илангаяа теоретическэ конференци болон семинарнуудые, партийно-советскэ эдэбхитэдэй һургуулинуудые, марксистско-ленинскэ теори бэеэ даагаад шудалха ябадалые үргэнөөр хэрэглэхэ, кадрнуудай теоретическэ үргалтын хойноһоо саг үргэлжын хиналта бэелүүлхэ уялгатай. Экономическа һуралсал, нэн түрүүн предприятинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй һуралсал тон шухала гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет онсо анхарал хандуулна.

Үйлэдбэриие гүнзэгыгөөр мэдэхэһээ гадна, хүнүүдые ойлгуулан этигүүлжэ, хүмүүжүүлжэ, эмхидхэжэ шадаха, саг соонь тэдээндэ туһа хүргэжэ байха гээшэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй мүнөө сагай онсо шухала шэнжэ шанар мүн болоно. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэниие ленинскэ түхэлтэйгөөр хүдэлгэжэ һургаха тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргаха шухала. **Хүнүүдтэ анхаралтайгаар, ленинскэ ёһоор, урин дулаанаар, һэргэг бодомжотойгоор хандаха гээшэ хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй хуули байха ёһотой.** Жиир хүдэлмэришэдэй һанамжада бүдүүлигээр, һайзагайгаар, дураа гутангяар хандаха ябадалые, ажалшадай гомодол болон бэшэгүүдтэ бүдүүлиг зантайгаар, анхаралгүйгөөр хандадаг ушарнуудые эрид шууд усадхаха эрилтэ парти табина. Хүтэлбэрилэгшэ хүн ажалшадтай үнэн сэдьхэлээр хөөрэлдэжэ байха ёһотой.

Олониитэтэй саг үргэлжын холбоо барисаатай байха, ажалшадые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлгэдэ заатагүй өөрөө хабаадаха, тэдэнэй урда политическэ элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдые хэжэ байха гээшэ хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй сэхэ уялга мүн. Орёо асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэнээ зайсахагүй, харин тэдээндэнь зүбөөр харюусаха ёһотой. Хүнүүдые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгһээ зайсадаг хүн партиин түгэс тэмсэлшэ байжа шадахагүй.

Үгээ хэрэгээр баталдаг, бэеэ абажа ябахадаа, ажаһуудалдаа гурим журамтай, жэшээ харуулдаг хүдэлмэрилэгшэд олониитын дунда хүндэтэй байдаг, һайшаал дэмжэлгэдэнь хүртэдэг юм. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэниие коммунизм байгуулагшын ёһо гуримуудаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ партийна организацинууд бүри эдэбхитэйгээр ябуулха болоно. Партиин, гүрэнэй үмэнэ үнэн сэхэ байха, нюдэ далдалгада, мэхэ гоходо, эдилгэ абаха, даажа байһан тушаалаа хара аминайнгаа ашада хэрэглэхэ ябадалда эбсэшэгүйгөөр хандаха, манай обществын нангин, гараа хүргэшэгүй үндэһэ һуури болохо социалис зөөриие ехээр хүндэлхэ, жулигууд болон хүнэй хүзүүн дээрэ ажаһуугшадые, арадай баялиг үригшэдые хайра гамгүйгөөр элишэлэн харуулха—эдэ бүхы шэнжэнүүд ёһотой хүтэлбэрилэгшын онсо шанар болоно.

Ехэшье, багашье хүтэлбэрилэгшэ нэн түрүүн партийна эхин организацинуудта, хүдэлжэ байһан коллективүүдтээ хүмүүжэл олодог. **Хүтэлбэрилхы кадрнуудые үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхын түлөө партийна эхин организацинуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ** эрилтэ КПСС-эй ЦК табина. Олохон эхин организацинууд үзэл сурталаа, политическэ болбосоролоо дээшэлүүлдэггүй, ажалшадай дунда ябуулагдадаг хүмүүжэлгын хүдэлмэридэ хабаададаггүй, партиин гэшүүнэй нэрэ хүндые хухалха ааша гаргадаг коммунистнууд - хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга нүлөө үшөөл үзүүлнэгүй. Иимэ хүтэлбэрилэгшэ тухай асуудал олон ушарта партийна эхин организацинуудые алгад гаража, райкомууд болон горкомуудта зүбшэн хэлсэгдэдэг ябадалые зүбтэйдэ тоолохын аргагүй.

Партийна организацинууд хүтэлбэрилэгшэдэй нэрэ хүндые дэмжэхэ, [...]гатай. Гэбэшь[...] шын нэрэ хүнд[...] тушаалаарнь б[...] дай аша туһа[...] лаарнь, комму[...] шэн габьятай[...] байһанаарнь то[...] гэжэ анхарал[...] хала.

Хүнүүдые ш[...] ажал хэрэгэй [...] тые шалгажа [...] нинскэ эрилты[...] лэгдэхэ тума [...] жалтатайгаар [...] дэг, хатуужал [...] Шүүмжэлэл б[...] жэлгые орол[...] гэрүүлхэ, хү[...] дутуу дундану[...] эндүүнүүд ту[...] нуудай, парти[...] дэй нюур ха[...] руунь хэлэхэ [...] хала.

КПСС-эй [...] шиидхэбэрину[...] хын түлөө тэ[...] рилхы кадрну[...] Тэдэнэй дунд[...] һөө, тэдэниие [...] табиха, шада[...] жүүлгэһээ пар[...] цинуудай эх[...] соёл суртала[...] саашаданъ ш[...] хын болон с[...] байгуулалтые [...] хэмжээн, ком[...] тын бүхы [...] манай амжалт[...] дыдаха байна[...]

(«Правдын» [...] 17-ной [...])

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1963 оной майн 21.

...лоной нюдэн хурса!

...РТИЙНО-ГҮРЭНЭЙ ХИНАЛТЫН ХУУДАҺАН

...радай хүсэндэ

...ноябриин Плену... ...нуудай үндэһөөр ...колхоз, совхозуу... ...управленинүүдтэ ...хиналтын комите... ...оо хойшо тиимэшье ...гүй. Тиимын тула ...мэриин дүй дүршэл ...артагүй, үшөөл эртэ ...ье һаань, түрүү... ...тухай зарим тэды ...хилажа болоно.

...партийно-гүрэнэй ...тэ туһалха бүлэ... ...ажахы болон эм... ...гүүр байгуулжа ...хүдэлмэри гол тү... ...эр дүүргэгдээ һэн. ...нэн түрүүлэн сов... ...яралтайгаар бай... ...нь, тиихэдэ аймаг ...һү, үндэгэ абаха, ...түсэб хангалтагүй... ...байгаа һэн. Хаба... ...дүтэлшэһэн бэлэй. ...комитедэймнай тү... ...болоһон юм. Тэн... ...рүүлэгшэд уригда... ...байха. Тэрэ засе... ...ай тарилгын бэлэд... ...эмхидхэхэ асуудал ...Тиихэдээ техникэ ...нар, механизатор... ...лөөһэ, культурно... ...удалнуудые онсо ...сэһэн байгаабди. ...и бии болгоо һэм...

...аран хүнүүдһээ бү... ...уд, бүлэгүүд ой... ...ад ехэ хүдэлмэри ...Арбаад үдэрэй тур... ...һаа гараһан 171 ...й 166 плуг, 154 ...ад техникэ шалга... ...лэдхэлдэ хабаатай ...д зүбшэгдэһэн бай... ...абарилжа дүүргээ... ...даа ябуулһан, бу... ...хааһан ушарнууд ...тэ колхоздо элирүү...

...элирүүлэгдэһэн ду... ...ы зайсуулха хэм... ...ь абаһан, гэмтэ ...салгада хабаадуу... ...о гаргагшадта яла ...юм. Жэшээнь, Ле... ...колхозой Шулуу... ...механизатор Дагба ...ар заһабарилһан ...гөөр дахин хэһэн, ...гаар худал мэдээ ...колхозой главна ...Дармаев зэмэ ам... ...лгалтын удаа арба

гара хоноод байхада, элирхэйлэгдэһэн дутагдалнуудай хэр зэргэ зайсуулагдажа байһые дахяад шалгаа һэмди. Теэд олонхи ажахынууд яһала харюусалгатайгаар, оролдосотойгоор хандаһан, дутагдалнууд гол түлэб зайсуулагдаһан, хэмжээн абтаһан байгаа. Удаань хоёр дахин эмхидхэгдэһэн шалгалтын дүн комитедэй заседани дээрэ зүбшэгдөө.

Саашань хэлэхэ болоо һаа, комитедэй гэшүүд, совхоз, колхозуудтахи бүлэг болон постнууд һү, мяха, үндэгэ абалга, гүрэндөө тушаалгада анхаралаа хандуулһан. Тиихэдээшье мүн лэ нилээд олон дутуу дунда зүйлнүүдые элирхэйлһэн байха юм. «Восточные Саяны» колхозой хонишод Базарова, Самбялова гэгшэдэй гарзалуулһан хурьгадаа нюуһан ябадал комитедэй заседани дээрэ хэлсэгдэһэн, ушар шалтагааниинь элирхэйлэгдэһэн, фермые даагша нүхэр Таряшинов, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Молонтаев, Истаев гэгшэд энэ хэрэгээр зэмэлүүлээ һэн.

Мал ажалай талаар хэһэн шалгалтын дүн мүн лэ комитет дээрэ хэлсэгдэһэн, тодорхой һанамжа, дурадхалнууд колхозуудай правлени болон парткомуудта үгтэһэн гээшэ. Тиихэ зуураа тоо бүридхэл, шалгалта хиналтын хэрэг, мэдээ хүргэлгые эрид һайжаруулха тон шухала гэжэ тоологдоо. Тэрэ талаар үйлэдбэриин управлени главна бухгалтернуудай, шалгалтын комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар үнгэргөө.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилхэтэй сасуу комитедэй болон комитедтэ туһалха бүлэг, постнуудай гэшүүд тарилга эрхим шанартайгаар, агротехническэ эгээл һайн болзорто хэжэ дүүргэхэ гэһэн ехэ тэмсэлдэ хам оролсоо һэн. Түрүүшын үдэрһөө хаа хаанагүй шалгалта үргэнөөр хэгдэжэ захалаа.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд Анатолий Хорёнов, Самбу Шоёнов гэгшэд газар борнойлходоо далантуулһан, тэндэхи трактористнар Михаил Черепанов, Доржи Сандаков гэгшэд 19 гектар газар далантайгаар, гүйхэнөөр хахалһанаа баригдажа, дахин тэрэнээ борнойлхо, хахалха баатай болоо. Саянай совхозой 3-дахи отделениин 15 гектар газарта жэгдэлэнгүй тарилга хэгдэһэн байгаа.

«Маяк» колхозой тракторист Р. М. Халударов 63 гектарта сеялкэшэнгүйгөөр, тэрэ мүртөө эбдэрхэй сеялкээр үрэһэ тарижа, голодоһо гаргаа. Энэ ушар хүдөөгэй үйлэдбэриин парткомой нүүдэл заседани дээрэ хараадаба. Голодоһо гаргаһан Халударовай хэрэг мүрдэлгын зургаанда

үгтөө, главна агроном нүхэр Амбуев доошоо тушаалда оруулагдаа, отделениин механик нүхэр Сороковиковто зэмэ тохогдоо.

Эдэ баримтануудые совхоз, колхозуудта пенсионернүүдһээ бүридүүлэн байгуулагдаһан шанар шалгаха инспекторнууд, партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалдаг бүлэг, постнуудай гэшүүд элирүүлһэн байна бшуу. «Восточные Саяны» колхозой Галбайн отделенидэ шанар шалгаха ниитын инспекторээр Бабу Цыренович Барбаков хүдэлдэг юм. Энэ нүхэр морёо хүллөөд лэ үдэр бүри поли дээрэ гарадаг, дааһан ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандадаг үбгэжөөл.

Зүгөөр манай хүдэлмэридэ дутуу дунданууд огто үгы гэжэ яашье болохогүй. Ойлгогдоогүй асуудалнууд, шиидхэгдээгүй хэрэгүүд үшөөл олон.

түшэглэн...

Тиигэбэшье түрүүшын алхамууд хэгдэжэ байна. Энэ хэрэгтэмнай олониитэ ехэл туһаламжа үзүүлнэ ха юм даа. Тэдээндэл түшэглэжэ хүдэлхэ зэргэтэйбди. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Хорёнов түрүүлэгшэтэй, Саянай совхозой 3-дахи отделениин нүхэр Хартаев түрүүлэгшэтэй комитедтэ туһалха бүлэгүүд ехэл эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлнэ. Эдэнэр гансахан дутуу дундануудые элирүүлээд ябадаг бэшэ, мүн тэдэниие саг дарыдань усадхаха эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг. Энэнь тон һайшаалтай хэрэг.

Саашадаа хэхэ ажалаа улам тодорхойлхо, шангадхаха. хэһэн хүдэлмэриингөө түрүүшын үрэ дүн соглолхо зорилготойгоор һая семинар үнгэргөө һэмди. Комитедтэ туһалха бүлэгүүдэй түрүүлэгшэнэр, партийна эхин организацинуудай секретарьнар эндэ байлсаа. Тиихэ зуураа комитет хадаа бүхы хүдэлмэреэ имагтал комиссинуудта, бүлэг болон постнуудта түшэглэн эмхидхэхэ, тэдэнэйл хүсөөр ябуулха уялгатай байһанаа үшөө дахин лаблаа.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитет, бүлэг болон постнууд гансал захирха үүргэ дүүргэдэг эмхи бэшэ һэн тулада партийна эмхинүүдэй, правлени, дирекци гү, али нютагай Соведүүдэй бүтээхэ хэрэгые һолихо зэргэгүй байһанаа нэн түрүүлэн мэдэрхэ уялгатайбди. Тиимэһээ бүри хёрхо байхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ, тиигэжэ партийна болон ажахын органуудай урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ таладань али бүхы туһаламжа үзүүлхые оролдонобди.

М. Гармаев,
Түнхэнэй колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленидэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ.

Дутагдалнууд саг соогоо усадхагдана

Манай совхоздо партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэг эмхидхэгдэһээр хоёр һара шахуу боложо байна. Мүн һаалиин гүүртэ, томодхогдоһон отара, тракторно-тараан ажалай бригадануудта хиналтын постнууд байгуулагдаа. Хиналтын бүлэг болон постнуудай гэшүүдээр совхозой партийна, профсоюзай болон комсомолой эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд, ажалай түрүүшүүл, хамта 60 гаран хүн һунгагдаа.

Энэ хугасаа соо тэдэнэр совхозой ажал хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дундануудые элирүүлжэ, тэдэниие усадхаха талаар совхозой дирекци болон партийна комитедтэ ехэхэн туһаламжа хүргэһэн байна. Жэшээнь, манай хиналтын бүлэгэй гэшүүдэй Хялгантын тракторно-тараан ажалай бригадын хүдэлмэриие шалгажа үзэхэдэ, тэндэ зарим механизаторнууд трактор, машинануудта эзэн бусаар хандадаг байба.

Эдэ үдэрнүүдтэ хиналтын бүлэг болон постнуудай гэшүүд тракторна бригада дээгүүр ходо ябажа, тарилгын шанарые шалгажа, дутуу дундануудые ябууд зуура усадхана. Жэшээнь, хоёрдохи отделенидэхи постнуудай гэшүүд нүхэд С. Занданов, И. Каленов гэгшэдэй шалгахада, 10 гаран га газар предплужниггүйгөөр хахалагдаһан байба. Тэдэнэр тус отделениин тракторна бригадые предплужнигуудаар хангаха асуудал совхозой дирекциин урда шангаар табиһан байна. Мүнөө эндэхи бригада предплужнигуудаар гүйсэд хангагдаа, хахалалгын шанар дээшэлээ.

И. Коростелев,
Хяагтын совхозой хиналтын бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ.

...сионернүүд—ниитын хинагшад

...нүүдтэ ...рнуу... ...алан... ...муу... ...гдэ... ...шалта... ...бур... ...уулдаг, ...абтадаг ...бэшэ

...таа... ...бадал... ...ын ту... ...анай ...н от... ...шал... ...гшад ...енсио... ...таряа... ...Осипо... ...гдур... ...Бу... ...аевич ...Бад... ...торов, ...тович ...Ни... ...в гэг... ...лгын ...ша... ...һадын... ...залуу

механизаторнуудта заажа, ойлгуулжа үгэхэ зорилго урдаа табиба.

Жэшээнь, 1927 онһоо КПСС-эй гэшүүн, урдань сомсоведэй түрүүлэгшээр ажаллаһан Н. О. Галсанов 70 наһатай үбгэн Б. Б. Баторовтай суг 500 гектар шэниисын тарилга даанхай. Тэрэшэлэн бусад хинагшад тус тустаа поли, участогуудые даажа абаа. Мүнөө тэдэнэр тон нарин нягтаар тарилгын хүдэлмэриин шанар шалгажа ябанад. Муугаар хүдэлдэг, голодоһо гаргадаг хүнүүдтэ тэдэ үбгэд бүри амар заяа үзүүлнэгүй, шангахан эрилтэ табина.

Гадна эдэ пенсионер үбгэднай хиналтаяа хабарай тарилтын хүдэлмэреэр хизаарлаха бэшэ, мүн ургасын хойноһоо харууһалха сагта, таряа хуряалгын үедэ өөһэдынгөө һайшаалта үүргые ходо үргэлжэлүүлхэ байна. Тиимэ тула буртаг үбһэнтэй тэмсэхэ, ургасаяа гээлтэ үрилтэгүйгөөр хуряажа абаха, хойто жэлдэ таригдаха хүрэнгын үрэһэ һайнаар сэбэрлэхэ, хадагалха гэхэ мэтын шухала хэрэгтэ анхаралаа ходо хандуулжа байха зон гээшэ.

Игэжэ эдэбхи үүсхэл гаргаһан урданай ажалша бэрхэ, таряашан үбгэд отделениин дэргэдэ байгуулагдаһан партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха постнуудай гэшүүдээр олоной үргэн дуугаар һунгагданхай. ехэ этигэл найдабарида хүртэнхэй.

Ж. Гунчитов,
отделениин парторганизациин секретарь.
Хүдэриин совхоз.

...эгэй ...халаар

...үдэдэг, мяха ехээр ...хэншье һаа мэдэ... ...ьеб, Карл Марк... ...колхозой гахай... ...гүй, олзо доход ...аа. Энэ ушараар ...хиналтын коми... ...бүлэгэйхид һонир...

...лэгшэ Доржи Да... ...оноев колхозой ...ссиин гэшүүнтэй ...фермэдэ ошожо, ...үдэлмэритэйнь та... ...унданuудынь эли...

...ондо гахайн мя... ...дүүргээгүй, 3200 ...а ороһон байшоо. ...эрһэн дүрбэн һа... ...онхо түрүүлһэн ...-ень үхүүлжэр... ...онхо үгы болго... ...баримта тодор...

...ын хүдэлмэриие ...шалгажа. дутуу ...ирүүлһэн тухай... ...леридэ. парт... ...хэмжээ абаха ...а асуудалые кол... ...үбшэн хэлсээд, ...Бадмаевые ажал... ...Үгы болгоһон 4 ...о түлүүлхэ гээд, ...ри һайжаруулха ...алагдаба.

...-Ц. Дандаров.
...аймаг.

Мухар-Шэбэр. «Коммунизм» колхозой механизаторнууд хабарай тарилгын түрүүшын үдэрнүүдһээ трактор, машинануудаа бүтэсэ ехэтэйгээр ашаглажа, оробоһо тараанай баян ургасын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байнхай. Зураг дээрэ: П. Челночковой бригадын механизаторнууд социалис мүрысөөнэй дүн хаража байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ПАРТИЙНО-ГҮРЭНЭЙ ХИНАЛТЫН КОМИТЕДҮҮДТЭ

БАРГАЖАН

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэл эхэ хонин олоороо һубайрһан, шэнэ түл ехээр гарзалһан байна. Энээнэй ушар шалтагаание элирүүлхэ зорилготойгоор, партийно-гүрэнэй хиналтын комитет үйлэдбэриин управлениин мэргэжэлтэдэй, колхозой дэргэдэхи комитедтэ туһалха бүлэгэй гэшүүдэй хабаадалгатайгаар эндэ шалгалта хэһэн байна.

Тэрэ шалгалтын дүнгые комитедэй заседани дээрэ хаража үзэбэ. Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мал ажалай мэргэжэлтэд, ахалагша хонишод заседанида хабаадалсаа. Хони олоор һубайруулһан, хурьга гарзалуулһан гэмтэ нюурнуудта комитедэй шиидхэбэреэр зэмэ тохогдобо, заримандань яла ашагдаа.

ХЯАГТА

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй ажал ябуулгада олониитэ олоороо хабаадалсадаг болонхой. Управлениин колхозууд дээгүүр комитедтэ туһалха 34, совхозууд дээгүүр — 22, предприяти болон эмхи зургаануудаар —10 бүлэг, бүхыдөө 165 пост байгуулагдаад, хүдэлмэридэнь аяар 1200 гаран хүн эдэбхитэйгээр хабаадажа байна. Тэдэнэй дунда 470 коммунист, 400 гаран эхэнэр тоологдоно. Урдань ЦКК—РКИ-иин нютагуудтахи органуудта эдэбхитэйгээр хүдэлжэ ябаһан нүхэд Гатан Дандарович Дандаров (мүнөө сомсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ) — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ, Ананий Гаврилович Дмитриев (мүнөө пенсионер) «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй Хяагтын отделениин дэргэдэ байгуулагдаһан партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгүүдэй түрүүлэгшэнүүдээр томилогдонхой хүдэлжэ байна.

УЛААН-ҮДЭ

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управленидэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй хэһэн шалгалтаар Эрхирэгэй совхозой 2-дохи отделенидэ тарилгын агротехникэ хазагайруулһан ябадал элирхэйлэгдээ. Эндэ 33,8 гектар яарса шанар муутайгаар, жэгдэлэгдээгүй газарта таригдаһан, 57 гектар горох далантайгаар хахалагдаһан полидо хаягдаһан байгаа. Тиихэдэ 57 гектар горох, 110 гектар яарса хородогдоогүй үрэһөөр таригдаа юм. Зарим участогууд предплужниггүйгөөр хахалагдаһан, газарай заха хярхагынь огто жэгдэлэн хахалагдаагүй байһан.

Хабарай тарилгын үедэ агротехникэ хазагайруулһан ябадал имагтал отделениин эрхилэгшэ нүхэр Постниковой, тракторно-тараан ажалай бригадир нүхэр Шкворовой ерэхэ жэлэй ургасада харюусалгагүйгөөр хандаһанһаа болоо.

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управленидэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитет энэ ушарые 1963 оной май 9-нэй заседани дээрээ хаража үзөөд, ажахыда ушаруулһан хохидолые нүхэд Постников, Шкворов гэгшэдтэ харюусуулха шиидхэбэри абаһан байгаа. КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитет тэрэ шиидхэбэриiень баталаа. Отделениин эрхилэгшэ нүхэр Постниковто, бригадир нүхэр Шкворовто һарынь салингаар яла тохобо.

ЗЭДЭ

Зэдын үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Баянай отделени 1962 — 1963 оной үбэлжэлгын үедэ 160 үхэрэйнгөө 37-нь (тэрэ тоодо 31 тугал) үхүүлһэн юм. Малай тэжээлээр гүйсэд дүүрэн хангагданхай байһан мүртөө үхэршэд Сычев, Казачихин, Югов, Корнев гэгшэд ниитынгээ малые саг соонь эдеэлүүлдэггүй, малаа орхёод гэртээ харишадаг, үнгэрхэдөө үбэлэй һуни тэдэнээ газаа хонуулдаг байгаа.

Имэ байһыень мэдэжэ байгаад отделениин эрхилэгшэ нүхэр Пашинский, тэрэнэй туһалагша нүхэр Елисеев ямаршье хэмжээ абаагүй. Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Якимов малшадай ажал хүдэлмэриие хинан шалгадаггүй, дутуу дундануудые саг дарыдань усадхадаггүй байһан.

Малай харууһа һайжаруулха талаар ёһотой хэмжээ абаагүй, хиналта хэдэггүй байһание эндэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитет элирүүлээд, отделениин эрхилэгшэ нүхэр Пашинскиие, тэрэнэй туһалагша нүхэр Елисеевые, үхэршэд нүхэд Сычев, Казачихин, Югов, Корнев гэгшэдые һарынь салингаар ялада унагааха гэһэн шиидхэбэри абаа. Энээниие КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитет зүбтэ тоолобо.

Аша туһатай хиналта

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин 1962 оной Пленумэй тогтоолой эрилтын ёһоор манай республика дотор партийно-гүрэнэй хиналтын нютагуудтахи органуудые байгуулха хүдэлмэри дүүргэгдээ. Республика дотор штатна 16, штатнабэшэ 3 комитет байгуулагдаа. Тиихэдэ промышленна предприяти, барилга, транспорт, колхоз, совхозууд болон эмхи зургаанууд дээгүүр партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүдтэ туһалха 822 бүлэг, 1400 пост эмхидхэгдээ. Хиналтын эдэ органуудта хүдэлхөөр 12 мянган үнэн сэхэ, этигэл найдабаритай түрүүшүүл, мэргэжэлтэд, алба хаагшад һунгагдаһан юм.

Байгуулагдаһаар ехэ үни болоогүйшье һаа, арадай хиналтын эдэ эмхинүүд ажаүйлэдбэридэ ашаглагдаагүй байһан доторой арга боломжо тодорхойлхо, дутуу дундануудые элирүүлхэ талаар нилээд ехэ хүдэлмэри бүтээжэ байна. Колхоз, совхозуудай управленинүүдтэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүд, бүлэгүүд болон постнуудай гэшүүдэй бүхы хүсые хабарай тарилга шанар һайнтайгаар хэхэ, мал үдхэхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абадаг, гүрэндэ худалдадаг болохын түлөө тэмсэлдэ элсүүлэн хабаадуулжа байна.

Хабарай тарилгын үедэ агротехникэ хазагайруулһан ушарнуудые элирүүлхэ талаар Зэдын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленидэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитет, КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй штатнабэшэ инспектор нүхэр В. Д. Тюменцев ашатай үрэтэй хүдэлмэри ябуулаа.

Мухар-Шэбэрэй управленидэхи комитет һайнаар хүдэлмэрее табинхай. Тэндэхи бүлэгүүд, постнууд эдэбхитэйгээр хүдэлнэ. Суулгын совхоздохи бүлэгэй гэшүүдэй дохёогоор 2-дохи фермэ дээрэ хони, хурьгадай олоороо гарзалһан ушар шалтагаание элирүүлһэн байна. Хонишод Б. Норбоевой, Г. Цыбановай отарануудта харууһанай муугаа боложо мал олоороо үхэһэн байба. Фермын эрхилэгшэ нүхэр Ширипнимбуев, зооветмэргэжэлтэд нүхэд Бимбаев, Сандакова гэгшэд зэмэлэгдээ, бусад гэмтэ нюурнуудай хэрэг прокуратурада хүргэгдөө.

> *Дээрэһээ доро хүрэтэр хиналтын гуримай системэ байгуулхадаа, партийна болон гүрэнэй хиналтые нэгэдүүлхэ, ажалшадай үргэн олониитые хабаадуулһан нэгэдэмэл, бүгэдые харьяадаа абаха, хододоо ажаллажа байдаг хиналта байгуулга тухай Ленинэй һургаалые үндэһэ һуури болгохо ёһотойбди.*
>
> КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленум дээрэ Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлһээ.

Тус аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Медведев түрүүлэгшэтэй комитедтэ туһалха бүлэг ниитынгээ уялгада харюусалгатайгаар хандана. 15 хүнһөө бүридэһэн энэ бүлэг ажахын бүхы һалбаринууд дээгүүр ябажа, нарин нягтаар шалгалта хэнэ, дутагдалнуудые элирүүлнэ. Алдуу эндүү гаргагшадые залан заһана, гэмтэ ябадал гаргагшадта зэмэ амсуулха эрилтэ табина.

Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин партийно-гүрэнэй хиналтын комитет (түрүүлэгшэнь нүхэр Гармаев) мал үсхэбэрилхэ асуудалда анхаралаа онсо хандуулна. Энэ хэрэг шалгахын тулада 60 гаран колхознигууд, совхозой хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые хабаадуулһан байна. Тэдэнэй хүдэлмэриие нютагуудтахи бүлэгүүд, постнуудай гэшүүд ударидаба. Түнхэнэй «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Аха» болон бусад ажахынууд эмэ хашараг, гунжадые тон хангалтагүйгөөр ороондо оруулдагынь элирүүлэгдэбэ.

Хориин үйлэдбэриин управлениин «Комсомольский» совхозой партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгэйхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Ширапов) тоо мэдээнэй, бүридхэлэй, мүн ажалай түлөөһэнэй байдалай ямар зэргээр совхоз, тэрэнэй фермэнүүд дээгүүр табигдаһые шалгажа үзэһэн байха юм. Тиихэдээ автомашинаар иишэ тиишээ хубиингаа хэрэгээр гүйлгэлдэдэг, малай шэгнүүр нэмэһые худалаар харуулдаг, малай тоо толгой дутаадаг баримтануудые балшыса бариһан.

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Онохойн совхозой 2-дохи отделениин дэргэдэхи хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгые республикын суута хартаабхашан Акулина Федоровна Мильгунова хүтэлбэрилдэг. Хабарай тарилгын эхилжэ байха үедэ шалгалта хэхэдээ, газар хахалалга дээрэ голодоһо гаргаһан ушарые элирүүлһэн, муугаар газар хахалһан трактористда тэрэ полиие нь түлөөһэгүйгөөр дахин хахалуулаа.

Гэхэтэй хамта, партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүдтэ туһалха олохон бүлэг, постнууд өөһэдынгөө бэелүүлхэ үүргые хүсэд мэдэрээгүй, һулашагаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ ушар хадаа тэдэнэй хүдэлмэриие ажахынуудай партийна организацинууд тон халирхайгаар хүтэлбэрилдэг байһые гэршэлнэ. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй «Родина» колхоздо байгуулагдаһан бүлэг, постнуудай ямаршье хүдэлмэри хэдэггүй байһые имагтал энээгээр баримталжа болоно. 50-яад хүнүүдтэй хоёр халаанда хүдэлдэг тракторно-тараан ажалай бригадада постын нэгэ гэшүүн байдаг. Тэрэ мүртөө энэ нүхэрнай сеялкэшэн юм. Ори ганса хүн юу бүтээлтэй гээшэб?! Имэрхүү баримтанууд Кабанскын үйлэдбэриин управлениин ажахынуудта олон бии.

Зорилго юуб гэхэдэ, партийна организацинууд арадай хинагшадай ажал ябуулгада саг үргэлжэ анхаралаа табиха, али бүхы туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые улам бадаруулжа байха уялгатай. Бүлэг, пост бүхэн һаяын сагта хэһэн хүдэлмэри тухайгаа өөһэдынгөө коллективэй үмэнэ тоосоогоо хэхэ ушартай. Энэ хүдэлмэриие партийна организацинууд лэ ударидаха ёһотой ха юм.

Хабарай тарилгын хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна, кукуруза, хартаабха, овощ тарилган эхилбэ. Мал ажал дээрэ али зэргын ехэ харюусалгатай үе саг ороод байна гээшэб. Эдэ бүгэдые эрхим һайнаар, амжалта түгэсөөр ябуулха, хүдөөгэй партийна организацинуудай хүтэлбэри доро арадай хинагшад эдэбхи үүсхэлээ бүри эршэдхэжэ оролсохо байһаниинь дамжаггүй.

К. ПАШИН,
КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй инспектор.

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ринчинов) 300 центнер үрэһэнэй хартаабха сүм гутаажархёод, мүнөө тарилга хэхэ дээрээ үрэһэгүй һуужа байна.

Колхозой түрүүлэгшэ:

«Хүрэ гэнэб,
Хүрэбэгүйл даа.
Урьһаар гэнэб,
Урьһаар лэ даа.

Амбаар соогоо
Алгабди даа,
Аргатай соогоо
Анхарыт даа».

БУРЯАД ҮНЭН

3-дахи нюур.
1963 оной майн 21.

Золтой, жаргалтай үхибүүдэй һайндэрэй жагсаал

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр республикымнай бүхы һургуулинууд Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ пионерэй эмхинүүдэй 41 жэлэй ойе һайндэрлэбэ. Нийслэл хото — Улаан-Үдын һургуулинууд үглөөнэй 10 часһаа Революциин талмайда сугларжа, һайндэрэйнгөө жагсаалда бэлэдхэнэ. Аб адлихан формонуудаа үмдэһэн пионернүүд өөһэдынгөө һайндэртэ бүришье хүхюун баяртайнууд. Һурагша бүхэнэй гарта уряа лозунг, гоё һайхан плакадууд наранай элшэдэ зэрэлгээ татана. Тэдэнэй дунда хархис муухай гитлеровскэ булимтарагшадтай тэмсэлдэ ами наһаяа үгэһэн совет залуушуулай түлөөлэгшэд — Лиза Чайкина, Зоя Космодемьянская, Сергей Тюленин, Олег Кошевойн нэрэмжэтэ дружинанууд бүришье һүрэтэйгөөр харагдажа, хүн бүхэнэй досоо ямаршьеб даа тэмсэлэй ошо бадаруулна... Согтой хүхюун, шаг шууяата үхибүүдэй иигэжэ шууялдаһааршье байтар үглөөнэй 11 час боложо, һургуулинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэһэн гурбадахи һургуулиин хид колонные толгойлон, Соведүүдэй талмай тээшэ гэшхэлэлдэбэ. Ирагуу гоё горнын, хүгжэмэй абяан доро золтой жаргалтай үхибүүд жэгдэхэнээр алхалалдажа, үйлсэ, талмайнуудаар ябагшадые баясуулна.

...Соведүүдэй талмай. Пионернүүдэй дружинанууд хойно хойноһоо һубарилдан, талмай руу шэглэжэ ябана. Республикымнай түрүүшын пионернүүд А. С. Плужникова, С. М. Гольберг, М. П. Шамкина, Д. М. Куртик, В. И. Кабашева, Р. С. Южук болон бусад түлөөлэгшэд эдир пионернүүдэй урда ябалсажа эндэ ерэлсээ. Уб улаан галстугуудые зүүһэн үй түмэн пионернүүд Соведүүдэй талмай руу субажал субажал байна.

— Бултадаа жагсаалда зогсогты! — гэһэн дохёо бултанние абяа шэмээгүй болгоно.

Советскэ районой пионернүүдэй эмхинүүдэй районно Соведэй түрүүлэгшэ Валерий Хацанов Советскэ районой пионернүүдэй жагсаалые нээжэ, Лиза Чайкинагай нэрэмжэтэ дружинануудай Соведэй түрүүлэгшэ Ада Эдельмандэ үгэ үгэнэ.

— Манай хүндэтэ аха нүхэд — комсомолшууд, партиин районно комитет! Советскэ районой пионернүүдэй эмхинүүд «Ленинэй нэрэ булганаймнай сэдьхэлдэ, партида дуратайгаа ажал хэрэгүүдээрээ харуулхабди» гэһэн нангин уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэ. Пионернүүдэй эмхинүүдтэ Владимир Ильичэй ажал ябуулга, ажабайдалда зорюулагдаһан альбом, улаан булан эмхидхэгдээ. Бидэнэр арадай демократиин юһэн оронуудай, союзна 6 республиканууд болон бусад пионернүүдтэй бэшэг абалсанабди. Манай пионерскэ организаци Ленин багшын нэрэтэй, манай туг дээрэ Ленинэй орден бии гэжэ бидэнэр ходо-доо һанажа бодожо ябадагбди. Бидэнэр ленинскээр һуранабди, бидэнэр ленинскээр ажалланабди. Пионер хододоо бэлэн! — гэжэ тэрэ рапорт соогоо хэлэбэ.

Удаань КПСС-эй, ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой секретарьнууд Ц. Ц. Митыпов, В. Шаров гэгшэд пионернүүдэ һайндэрөөрнь амаршалаад, һайнаар һуралсажа, классһаа класста орохыень, амаралтаяа сэнгэлиг, хүхюунээр үнгэргэхыень юрөөгөө.

Республикын түрүүшын пионернүүдэй зүгһөө Роза Семеновна Южук залуу үетэнөө һайндэрөөрнь амаршалаа.

Амаршалгын үгэнүүдэй хэлэгдэһэнэй удаа дружинануудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүн гаргагдаба. Үетэн нүхэдэй дундаһаа арба нэгэн жэлэй гурбадахи һургуулиин хид шалгаржа, түрүү һуури эзэлбэ. Эдэнэр городой болон республикын түрүүшын улаан галстук зүүгшэдэй дурасхаалта дэбтэр, гоё һайхан альбом эмхидхэнхэй. Тиихэдэ эдэнэрэй хүсөөр 50 тонно түмэрэй хаягдаһан, 9 тонно саарһан суглуулагдаа. Мүн КПСС-эй 60 жэлэй ойдо зорюулжа, городой түрүүшын коммунистнуудай ажабайдал тухай альбом бэлэдхэнхэй. Эдэнэр үетэн нүхэдтөө 15 концерт харуулһан, Советскэ болон Красна үйлсэнүүдтэ сэсэгүүдые һуулгаһан, сэбэрлэһэн байна. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые 16, 2-дохи һургуулинууд эзэлээ. Найман жэлэй һургуулинууд сооһоо 44, 33, 26, 4-дэхи һургуулинууд шалгарһан. Тиихэдэ дружинануудай дундаһаа пионернүүдэй нэгэдэхи шатын отряд бологшод — 16-дахи һургуулиин 4-дэхи классай һурагшад Улаан тугаар шагнагдаба. 3-дахи һургуулиин 5 класс, дүрбэдэхи һургуулиин 7-дохи классайхид удаадахи һууринуудые эзэлжэ, грамота, улаан тугхануудаар шагнагдана. Иигэжэ Советскэ районой пионернүүдэй жагсаал дүүрэжэ, «Коммунис партиин хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ бэлэн байгты!» гэһэн пионернүүдэй тангариг талмай дээгүүр зэдэлшэлэ. «Хододоо бэлэмди!» гэжэ пионернүүд гарнуудаа духадаа барин, дарьяса харюусана.

Согтой хүхюун эдир ленинецүүд эндэһээ һургуулинуудтаа ошожо наадаһан сэнгэһэн байна. Үдэрэй 3 часта Пионернүүдэй ордондо ерэжэ, үетэнэйнгөө табиһан концерт хараһан, ажалшадай амардаг, сэнгэдэг парк соо үдэшэ болотор наада зугаа эмхидхэлэн байна.

Тэрэшэлэн Железнодорожно, Октябрьска, мүн республикымнай бусад һургуулинуудта эдир ленинецүүдэй жабхаланта жагсаал боложо, дүн гаргагдаһан, зугаа наадан эмхидхэгдэһэн байна. Иигэжэ республикымнай пионернүүд бэрхэшээлдэ бэеэ бэлэдхэхэ, байтар аханараа дууряахаар хэзээдэ бэлэн байһанаа тангариглажа, 41 жэлэйнгээ ойн һайндэрые үдэшэбэ.

Б. Цыремпилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эдир ленинецүүд Соведүүдэй талмай дээрэ.

Авторай фото.

Городки наадалгаар мүрысөөн эхилбэ

Манай республикын түб Улаан-Үдэ хотодо городки наадалгаар Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөн үнгэргэгдэжэ байна.

Тус мүрысөөндэ Примориин, Хабаровска хизаарай, Магаданай, Сахалинай, Шэтын областьнуудай, Яхадай болон Буряадай автономито республикануудай бэрхэ наадагшад хабаадалсана. Хамтадаа долоон команда бэе бэетэйгээ 6-дахин наадаха зэргэтэй.

Хабаровска хизаараархин бүхы командаараа (командада 6 хүн) булта спортын мастернууд гэжэ онсолон тэмдэглэмээр. Мүрысөөндэ хамта 13 мастернууд, хори юһэн 1-дэхи разрядай спортсменүүд наадана. Манай республикын команда арайхан гэжэ нэгэл мастертай юм байна, энэ юу харуулнаб гэбэл, нютагтамнай городки наадан үргэнөөр дэлгэрээгүй гэжэ гэршэлнэ ха юм.

Тиибэшье наадананай түрүүшын үдэр манайхин, мүн Хабаровскын команда 4-4 очкотой түрүүлжэ гараба. Манай городкишад Сахалинай, Магаданай түлөөлэгшэдые шүүгээ. Мүрысөөнэй главна судья В. Шаховта:

— Танай тухайламжаар ямар команда эрхимлэжэ гараха ааб? Манай Буряадай республикын городкишад хэр зэргэ наадахаар байнаб, — гэһэн асуудалтайгаар хандагдаба.

— Мүнөөдөө тухайлхань бэрхэтэй гэжэ би һананаб. Һайнаар наадаһаниинь лэ илажа гарахал даа, — гэжэ тэрэ сэхэ рууль харюусана. — Магад, танайхиншье гараха-даа болоно бэзэ.

Тус мүрысөөн шэлэй заводой стадион дээрэ үнгэргэгдэнэ.

С. Банзаракцаев.

Нютагайм дархан

Үзэсхэлэн һайхан байгаалиин үлэмжэ гоё газарта оршодог Хоймор нютаг. Тэрэ хадаа Түнхэнэй аймагай үргэн нэлэнхы талын эгээ хойморто, хюрөөгэй шүдэдтэл һундалдан жэрылдэһэн Гушан гурбан мундаргын үбэр хормойе эзэлжэ түбхинэдэг юм. Хоймор нютагайм Галба тосхондо ажалша бэрхэ зонууд олон.

Мүнөө хаа хаанагүй гала дайда, үбэр майлын полинууд дээгүүр шууяатай дорьбоотой ааб даа. Түмэр хүлэгүүдэй хүнхинөөн соо манай тарягшад түүхэтэ долоон жэлэйнгээ табадахи хабарые угтан абаад, хабарайнгаа тарилгые болзор соонь үнгэргэхөөр эршэ сог түгэлдэр ажаллажа байна.

Энэ хүлгөөн соо минии түрэл нютагай түмэршэ дархан Товарищай хубита заатагүй байха. Тэрэ номгон даруу абари зантай хүн. Ямар нэгэн олоной хэрэгээр ябаһан хүн тэрэнэй ажал дээрэнь золгоод, «Нэрэтнай хэн бэ?» гэбэл: — Товарищ, — гээдхихэ. Тиихэдэнь тэрэ таняагүй хүн гайхан, миһэд гээд лэ, саашалжа болохо. Зүгөөр Товарищ гээшэмнай ажалдаа аргагүй бэрхэ, шадамар, урагшаа һанаатай хүн даа.

Жэшээлхэдэ, колхозойнгоо хэды олон моридые тахалдаг, хабарай тарилгын үе соо машинын элдэб детальнуудые шэрээжэ, заһажа байхыень нэгэтэ бэшэ харахат. Харин зундаа, үбһэндэ орохоһоо урид, морин тармуур болон косилкануудые дууһан заһабарилдаг.

Тиигэжэ нютагайм түмэршэ дархан Товарищ Галанов түхэрэн жэл соо эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байдаг.

В. Сыренов.

Байгаалиин нөөсые бэдэрэгшэдэй ш...

Слюда тухай юу мэ... хэрэг...

Байгаалида слюда гэжэ минерал ехэхэн һуури эзэлдэг юм. Газарай нюрганай 3,8% хубииень тэрэ эзэлдэг. Өөрынгөө химическэ болон физическэ бүрилдэлнүүдээр, шанараар, хэрэглэмжынгээ талаар хэдэн янза боложо илгардаг.

Мусковит, биотит, флогопит, серицит, цинвальзит, вермокулит гэхэ мэтын слюда байгаалида ушардаг.

Слюда — промышленностиин олохон һалбаринуудта хэрэглэгдэдэг эгээ шухала, хэрэгтэй ашагта малтамал мүн. Жэшээлхэдэ, мусковит, флогопит гэжэ нэрэтэй слюда байгаалиин шанар һайтай электроизоляционно эд хэрэгсэл гэжэ тоологдоно. Тиимэһээ эгээл хэрэгтэй электроприборнуудта, радиоприборнуудта, авиатехникэдэ слюда хэрэглэгдэнэ ха юм.

Вермокулит — слюда дулаа хамгаалха зүйл боложо үгэнэ. Тэрэ ногообтор үнгэтэй. Олон янзын бусад слюдануудһаа илгаруулхын тула иимэ арга хэрэглэхэдэтнай болохо. Ямар слюдагай түгдэрхэйе галда хаяһан байгаабта, тэдэнэйтнай нэгэн хуушанхи хэмжээнһээ 8—10 дахин ехэ болошонхой байгаа һаа, тэрэтнай заатагүй вермокулит гээшэ.

Мусковит — сагаабтар, заримдаа шара хүхэ гү, али улаабтар үнгэтэй, нэбтэ харагдадаг слюда. Тэрэ нимгэхэн хальһануүд болон бутардаг юм. Тиимэһээ промышленностьда хэрэгтэй мусковит бэдэрхэдээ, иимэ ... рыень хараада...

1. Мусковит ... болон бутардаг ... һэн. Хальһану... утань 5—10—1... гэтэй. 5 санти... байбал, шанара... дэхэ,

2. Хальһануудт... гэтэй бусад ... холисо ороһон ... вит шанараарая ... ностьда хэрэглэг... һануудынь нэбтэ... һаа, баһал шанар... рэ тоологдоно.

3. Хальһануудын... хараад, забһартаа ... тэрэнэй ашаглалт... ха. Мүн тэрэшэл... дайнь заха үзүүр... тэдэг байгаа һаа... райнь тэмдэг.

4. Хальһануудаа... лань гү, али ара... хаһаа гадна, бэл... гүйнь шухала.

Флогопит — мус... нэбтэ харагдадаг ... ра хүхэ, сайбар ... сагаан үнгэтэй. ... рабтаршье үнгэтэ... лохо. Тэрэнэй ш... байха талань юу... рабтар, мусков... шэнжэ түхэлтэй ... тагүй.

Л. ...

Буряадай ... управл...

ХИЛЫН САДНАҺАА

Франциин эб найрамдалай тала баригшадай суглаан

ПАРИЖ, майн 19. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряахын түлөө Франциин хүн зоной ехэ хурал Париж шадарай Сен-Дени гэжэ һууринда үсэгэлдэр нээгдээ. Энэ хурал Франциин эб найрамдалай тала баригшадай үүсхэлээр зарлагдаһан байха юм. Уласхоорондын шанга хиналта тогтоон, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хурлахын түлөө, атомна дайнай аюулһаа хүн түрэлтэниие абархын түлөө тэмсэл саашадань шангадхаха хэрэгтэ Франциин олонииты бүхы хүсые элсүүлхэ гээшэ энэ хуралай гол зорилго болоно.

СЕНТ-УЭН, майн 19. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряахын түлөө хуралай хүдэлмэриин дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдан, эб найрамдалай тала баригшадай угаа ехэ митинг Париж шадарай Сент-Уэн гэжэ һууринда мүнөөдэр болоо. Тэрээндэ олон түмэн француззууд, француженкануүд сугларaa. Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай Франциин арад эрилтэ хэнэ гэжэ мэдүүлхын тулада тэдэнэр Сент-Уэнэй стадион дээрэ сугларaa. Эб найрамдал хангахые, буу зэбсэг хуряахые уряалһан плакадуүд болон уряа лозунгнуудые тэдэнэр барижа ябаа.

Ядерна дайнай аюулай дэлхэй дээрэ ехэ боложо байһые онсолон тэмдэглэһэн, буу зэбсэг хуряахын, эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэл бүри үргэдхэхыень Франциин бүхы арадые уряалһан резолюци абаа.

Буу зэбсэг хуряахын түлөө энэ хурал Франциин эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэхи шэнэ шата боложо үгэнэ.

Замбуулинай дайда соогуур Гордон К... ниидэлгэ тухай Американ хэблэл ...

НЬЮ-ЙОРК, майн 19. (ТАСС). Замбуулинай дайда соогуур Гордон Куперай ямараар ниидэһэн тухай Американ хэблэл иигэжэ мэдээсэнэ. Тусхайлбал, «Фейт-7» онгосын элдэб оньһо түхеэрэлтэнүүдтэ горитой дутагдалнууд үзэгдэһэн байна. Энэнь ниидэлгэдэ муугаар нүлөөлжэ болохо байгаа гээд газетэнүүд тэмдэглэнэ. Гордон Куперай һуужа ябаһан капсулые Номгон далай сооһоо оложо абаад, космонавтые Гавайн аралнууд дээрэ асарһан «Кирсардж» гэжэ авианосецһоо абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, Купер ниидэлгын үедэ эдеэлхэдээ, уһа уухадаа ядалдаһан байна.

Ниидэлгын үедэ космонавт «ехээр хүлэржэ», шэгнүүрынь 7 фунтаар хороһон байгаа гэжэ Куперай врачнууд мэдүүлээ. Газарай татасаһаа гараад, хөөрэжэ ябаха үедөө ундалха ёһотой тусхай контейнер соохи оньһонуудай дутагдалтай байһан дээрэһээ абажа ябаһан уһаяа ужа шадаагүй. Тиимэһээ шэгнүүрынь хороо гэжэ врачнууд тэмдэглэнэ.

Космонавт нөөсэ ... һээ зүрхэсэһэн байха... дэ, энэ нөөсэнь ... ушарта хэрэглэгдэх... гаа бшуу.

Онгосо дээрэ ... хоолой зүйлнүүд ... мээжэ шэнгэрүүлэгд... соо хэгдэнхэй бай... нүүд заана. Тиигэд... һайнаар хүдэлөөгүй... садатараа эдеэлхэ ... «Меркуриин» проек... дэмтэдэй үмэнэ ... байһан гол зорилго... хэдэ, замбуулинай ... ческа аргаар жоло... хеэрэлгые нарижу... хатаяа хамта ниид... навтын һайнаар ... тулада хэрэглэгдэ... рэлгые хубилгаха ...

Гордон Купер ма... тон ерэжэ, презид... уулзаха юм гэжэ ... мационно агентств...

„Юманите“ газетын шангай түлөө м...

ПАРИЖ, майн 19. (ТАСС). «Юманите» газетын «Ехэ шангай» түлөө велосипедээр заншалта урилдаанай хоёр шата дүүрэбэ. Энэ мүрысөөндэ Польшын, Венгриин, Румыниин, Италиин, СССР-эй болон Франциин ерэн спортсмен хабаадаа. Мүрысөөнэй хоёр шатада манай спортсменүүд илажа гараа. Але... Руанһаа Париж го... ерээ, тиихэдээ 165 ... мые гаталаа. Һөөрг... до Тимофей Злоти... Гэбэшье хоёр ш... хамталхада, Румы... Габриель Мойчану ...

Араб оронуудай нэгэдэлэй асуудалнууд

Уласхоорондын байдалһаа

Египедэй, Сириин болон Ирагай делегацинуудай хоорондо хэлсээнэй болоһоной һүүлээр «Нэгэдэлэй декларации» Каирта апрелиин 17-до тунхаглагдаһан байгаа. Египедэй, Сириин болон Ирагай һайн дураараа нэгэдэһэнэй үндэһөөр Арабуудай Нэгэдэмэл Республика гэжэ нэрэтэй федеральна гүрэн байгуулха гэһэн шиидхэбэри баталан абтаһан байгаа. Каир шэнэ гүрэнэй нийслэл, араб хэлэн хуулита хэлэниинь, ислам гүрэнэйнь шажан болохо гэжэ хэлсэгдэһэн байна.

Федеральна конституци, республикын президент тухай асуудалаар Египедтэ, Сиридэ, Ирагта деклараиин тунхаглагдаһанһаа хойшонхи таба һарын турша соо, тайлбарилан хэлэбэл, 1963 оной сентябриин 17 хүрэтэр асуулта хэгдэхэ гэжэ тогтоогдоһон байха юм. Асуултын дүнгүүдэй соносхогдоһоной һүүлээр федеральна гүрэн байгуулагдаба гэжэ тоологдохо, харин федеральна эмхи зургаанууд асуултын үнгэргэгдэһэнэй һүүлээр хори һарын турша соо байгуулагдаха юм. Тэдэнэй байгуулагдахада, нэгэдэлгын хоёр жэлэй үе түгэсхэгдэхэ байна.

Сиридэ 1963 оной мартын 8-да болоһон гүрэнэй урбалтын һүүлээр эхилһэн хэлсээнүүдэй түрүүшын шатада Каирай болон Сириин, Ирагай делегацинуудай хоорондо горитой алтасалдаан тараһан байха юм. Эдэ делегацинуудые Сириин премьер-министр Салах Битар, Ирагай правительствын толгойлогшын орлогшо Али Салах Саади гэгшэд толгойлдог байгаа. Тэдэнэр «Баас» партида хүтэлбэрилхы тушаалнуудые даадаг юм. Ирагта болон Сиридэ һүүлэй үедэ болоһон гүрэнэй урбалтануудые бэлэдхэлгэдэ, тэдэниие бэелүүлгэдэ энэ парти шухала үүргэ дүүргэ, тиигээд арабуудай нэгэдэлэй тала баригшад гээшэбди гэжэ өөрыгөө тоолодог юм. Сири Египет хоёрой 1958 ондо нэгэдэхын урда тээ Сириин «Баас» парти хадаа энэ союзые хамгаалдаг байһан аад, хожомоо хэдэ хэдэн асуудалнуудаар Египедэй хүтэлбэрилэгшэдтэй үгээ ойлголсожо шадаагүй, тиигээд энэ партиин зарим ажал ябуулагшад Каирта дурагүйгөөр хандадаг байһанаа нюудаггүй һэн.

Сириин болон Египедэй нэгэдэлгын түрүүшын дүй дүршэл 1961 оной сентябрьда Дамаскда гүрэнэй урбалтын боложо, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикаһаа Сириин гарахада түгэсэһэн байна. Хожомынь ОАР-ай президент Насер, «Баас» партиин зарим хүтэлбэрилэгшэд нэгэдэлгын үедэ алдуу эндүүнүүд гаргагдаһан байгаа гэжэ мэдэрһэн байха юм. Федеральна шэнэ гүрэниие байгуулхадаа, эдэ алдуу эндүүнүүдые хараадаа абаха, дахяад таргахагүй гэжэ шиидхэгдэһэн байха юм.

Март болон апрельдэ Каирта болоһон гурбан талын хэлсээн юу харуулааб гэхэдэ, ОАР-ай болон «Баас» партиин хүтэлбэрилэгшэд олон асуудал шиидхэлгэдэ ондо ондоо хараа бодолтойгоор хандадаг, нэгэдэл гээшые ондо ондоо удхатайгаар ойлгодог байна. Түбэй правительствын болон федерацида ородог оронуудай правительствануудай эрхэ түлөөлэлгэ тухай асуудалаар хэлсээндэ хабаадагшадай һанамжанууд илангаяа ехээр алгасалдаһан байха юм. Хэлсээнэй түгэсхэлэй шатада Сириин болон Ирагай делегацинуудые «Баас» партиин хүтэлбэрилэгшэд бэшэ, харин Сириин болон Ирагай сэрэгэйхидэй түлөөлэгшэд — Сириин «Революционно командованиин национальна соведэй» түрүүлэгшэ генерал Луэй Атаси, Ирагай правительствые толгойлогшо генерал Бекр толгойлһон байна. Египет, Сири, Ирак гурбаниие нэгэ федеральна гүрэн болгохо гэһэн «Нэгэдэлэй декларации» тэдэнэй сэхэ хабаадалгатайгаар зохёогдоһон байгаа.

Тус декларации тунхаглагдаһаар һара үнгэрбэ. Гэбэшье декларациие баталан абаһанһаа уламжалан, Каирай, Дамаскын, Багдадай хоорондохи арсалдаан хүсэд зайсуулагдаагүй гэжэ энэ үе соо элирһэн байна. Араб оронуудые нэгэдүүлхэ тухай асуудалаар Сириин болон Ирагай националистическэ араб бүлэгүүдэй дотор хурса тэмсэл болоно. Энэ асуудалаар Сириин болон Ирагай буржуазишье хоёр можо болонхой. Тон олон политическэ партинуудтай байдаг Сиридэ илангаяа шанга тэмсэл болоно. Зонхилхы партиин үүргэ дүүргэхые эрмэлзэдэг «Баас» партиин болон «юнионистнууд» гэжэ хэблэлэй нэрлэгдэдэг, тайлбарилан хэлэбэл, Египедтэй дары түргэнөөр, үгэ дуугүйгөөр нэгэдэхэ гэһэн хараа бодол баримталдаг националистическэ бүлэгүүдэй хоорондо гүнзэгы ехэ арсалдаан болоно. Эдэ бүлэгүүдэй тоодо «Арабуудай нэгэдэмэл фронт», «Араб националистнуудай хүдэлөөн», «Социалистнууд-юнионистнууд» оролсоно. Сириин зонхилогшодой хоорондохи арсалдаан С. Битарай правительстваһаа премьер-министрэй орлогшо Нихад Касемэй, дүрбэн министр-юнионистнуудай майн 3-да гарахадань бүри ехээр шангадаһан байна. Хожомынь үшөө хэдэн министр тушаалһаа буугаа. Египедтэй дары нэгэдэхэ, юнионистнуудай бүлэгүүдэй хараа бодол дэмжэхэ гэһэн уряатайгаар һурагша залуушуулай демонстрацинууд эдэ үдэрнүүдтэ Дамаскда, Алеппо болон бусад хэдэн городуудта болоо. Сириин засагаархид орон доторхи байдалые хиналта дороо барижа байхын тулада яаралтай хэмжээнүүдые абаа. Демонстрантнуудтай тэмсэхын тулада полици болон сэрэгүүд хэрэглэгдээ, харуул табигдаа, хүнүүд арестовалагдаа.

Генерал Атасиин толгойлһон Сириин правительственна делегациин Каирта ошоод байһан үедэ Сиридэ иимэ ушар болоһон байха юм. Делегаци хадаа «Нэгэдэлэй декларациин» баталагдаһанай һүүлээр ОАР-ай болон Сириин хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо гараһан арсалдаае зайсуулха һэдэлгэ гаргаһан байна. Сириин «Революционно командованиин национальна совет» гол түлэб баасистнуудһаа бүридэдэг юм. Насерай тала барилсадаг бүхы сэрэгшэдүүдһээ армиие сэбэрлэхэ гэжэ тус совет шиидхээ гээд Франс Пресс агентствын Бейрудтэхи корреспондент делегациин Дамаскда бусажа ерэһэнэй һүүлээр мэдээсээ һэн. Хэдэн дээдэ зэргэтэ офицернүүд доогуур тушаалда оруулагдаа, олон офицер арестовалагдаа, армиһаа табигдаа. Офицернүүд-баасистнууд Сириин зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ гол шухала тушаалнуудыень дааһан байна.

Үгэеэ ойлголсохо арга бэдэрхын тулада шэнэ правительство байгуулхыень Салах Битарай кабинедтэ национальна хүтэлбэриин министрэй тушаал даадаг байһан Сами Джунди гэгшэдэ «Революционно командованиин национальна совет» майн 11-дэ даалгаһан байгаа. Джунди социалистнууд-юнионистнуудэй хүдэлөө үүсхэгшэдэй нэгэн юм. Юнионистнуудай хабаадалгатайгаар правительство байгуулха гэжэ Джундиин хэһэн һэдэлгэ урагшагүйдөө. Юнионистнууд хадаа кабинедтэ, «Революционно командованиин национальна соведтэ» «Баас» партитай адли түлөөлэлгэтэй байха, армиһаа табигдаһан офицернүүдые һөөргэнь тушаалдань оруулха, правительствын һүүлшын шиидхэбэринүүдые хубилгаха гэһэн эрилтэ хээ.

Сиритэй хүршэ һуудаг Ирагта энэ үедэ горитойхон ушар болоһон байна. Бекр гэгшын толгойлдог Ирагай правительство тушаалһаа бууба гэжэ Багдадай радио майн 11-дэ мэдээсээ. Министрнүүдэй шэнэ кабинет байгуулхые генерал Бекртэ даалгагдаа. Каирай тала харадаг «Истикляль» гэжэ партиин гэшүүн байһан хоёр министрэй тушаалһаа тараһанһаа уламжалан, Ирагай правительствада бэрхэшээл тохёолдоһон байна. Министрнүүд тушаалһаа бууха тухай мэдүүлгэ барихадаа, Ирагта «Баас» партиин гэшүүдэй бүхы дээгүүр тушаалнуудые эзэлһэндэ буруушаалга мэдүүлхые, правительствада бэрхэшээл тохёолдуулхые һэдэһэн байгаа. Гэбэшье Ирагай «Революционно командованиин национальна совет» түргэнөөр хэмжээ абажа, бүхы правительствын тушаалһаа буүһан тухай мэдүүлгэ барихыень правительствые толгойлогшо генерал Бекртэ захиралта үгөөд, шэнэ кабинет байгуулхыень тэрээндэ өөртэнь даалгаа. Удаадахи үдэрынь Ирагай шэнэ правительствын состав соносхогдоо. «Истикляль» партиин гэшүүд-министрнүүдэй һууринуудые бэеэ даанхайшуул эзэлһэн байха юм.

Ирагай правительствада тохёолдоһон бэрхэшээлэй түргэнөөр шиидхэгдэһэнһээ уламжалан, Сиридэхи ушар байдалай хүгжэлтэ түргэдөө. Сами Джунди шэнэ кабинет байгуулхаһаа арсаа. Правительство байгуулха даалгабари Салах Битарта дахяад даалгагдаа. Тэрэнэй шэнэ кабинедэй 16 министрэй 9-ниинь «Баас» партиин гэшүүд, долоониинь бэеэ даанхайшуул юм.

Ливанай хэблэлэй һанамжын ёһоор, Ирагай болон Сириин правительствануудта тохёолдоһон бэрхэшээл адлирхуу удхатай байна. Алишье ушартань Насерай тала харалсадаг юнионистска бүлэгүүдтэ «Баас» парти эсэргүүсэжэ ороһон байна бшуу. Гүрэн дотороо булюу һуури эзэлхын түлөө энэ тэмсэлдэ баасистнууд илажа гараа. Гэбэшье арабуудай национальна хүдэлөөнэй элдэб шэглэлнүүдэй хоорондо тэмсэл болоһон зангаараа. Араб Зүүн зүгтэхи оршон байдал дахяад бэрхэтэй хэсүү боложо магад.

Сири болон Ирагта болоһон ушарнуудта ехээр дурагүйлхэдэг байһанаа Каирай хэблэл нюунагүй. Каирай хэблэлэй хандалгада харюусахадаа, Сириин хүтэлбэрилэгшэд «Нэгэдэлэй декларациин» гол ёһонуудые дэмжэдэг, тэрэнэй дүримүүдые бэелүүлхээр б... элирхэйлэн мэдүүлэ...

Бэеэ даанхай б... лөө тэмсэлдэ араб ... дэлгэ колонизатор... ехээр зобоодог. Ар... эмхигүй болгохые ... риалис этэгээдүүд ... ческэ бүлэгүүдые ... туһада хэрэглэхые, ... хые, демократическ... дые хашаха хабшах... хые оролдоһог ... Зүүн зүгэй географ... бэг баян нефть Лон... шингтоной һанаа ... байха юм. Тиимэһээ ... ональна хүдэлөөн... даан, атаа мэеэн, ... хашалга хэһэлгэ ... заторнуудай харата... бэелүүлгэдэнь ... бшуу.

Бэеэ даанхай б... мократиие бэхижүү... микоёо хүгжөөлгэд... бан байдал ханга... нэгэдэл араб арад...

Редактор Ц. О...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. У... ца ЛЕНИНА, 35. Телефоны: редактора — 23-67, ... — 38-42, зам. редактора — 35-84, секретар... отделов: сельскохозяйственного производства ... жизни — 47-59, 35-14, промышленного производ... ной жизни — 48-89, 33-61, корректорская — 35-...
Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: ... — 24-74, советского строительства и быта — 34-... ров и писем — 25-41, 38-30, информации — 32-74 ... 34-05.

гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку... Бурятской АССР.

Н00428. Зак...